

10. roč. – 4/2000

Cena 5 Kč

Sukvaldský

V tomto čísle si můžete přečíst zprávu ze zasedání obecní rady, o stávkách v obci, o mateřské škole a začínajícím školním roce, rozhovor o Čechoameričanech, výňatky z kronik, o hudebních zápiscích Leoše Janáčka z našich obcí, kdy a kde se bude hrát fotbal i o nezaměstnanosti v EU

občasník

Obsah

SPRÁVA OBCE

O stavebním ruchu v naší obci	3
Z jednání obecní rady	4
Ohlédnutí za „nedostavbou“ domu s pečovatelskou službou — nebo přece jen?	6
Úpravy prostranství Horní Sklenov–Bosna	7
Informace obecního úřadu: Ordinační hodiny ve zdravotnických zařízeních	7

JAK TO VIDÍM JÁ	8
------------------------	---

Z NAŠICH ŠKOL

Mateřská škola informuje	8
1. ročník Evropského svátku hudby v Nepomuku	9
Školní rok 2000/2001	11

MALÝ ROZHOVOR NA AKTUÁLNÍ TÉMA

Čechoameričané Ermisovi navštívili Hukvaldy	11
---	----

MINULOST A PŘÍTOMNOST NAŠÍ OBCE

Co nám prozradily kroniky a archiv	13
Z historie Svazarmu	16
Ukončení činnosti ZO TSC Hukvaldy (bývalý Svazarm)	17
Účastníci odboje vyznamenáni	17
Hukvaldy ztrácí jednu ze svých dominant	18

KULTURA

Romance o duši Leoše Janáčka /Jaroslav Vypel/	19
Janáčkovy záznamy lidových písní v Dolním a Horním Sklenově a na Hukvaldech	20
Památník Leoše Janáčka opět v provozu	23
Domov ve slavném domě či „kde domov můj“	24
Malé ohlédnutí za VII. ročníkem Janáčkových Hukvald	28
Pozvánka	28
Co na hradě?	29

ZE SPORTU

Rozlosování fotbalových soutěží — podzim 2000	29
---	----

ZE ŽIVOTA SPOLKŮ

Naše děti tábořily	30
--------------------	----

VÍTE, ŽE

Naši jubilanti	32
Vítejte mezi nás	32
Hukvaldské kalendárium	32

NAŠE RADY

Evropská unie a my	33
--------------------	----

NEPŘEHLÉDNĚTE	34
----------------------	----

INZERCE	35
----------------	----

Úvodem

Čtvrté číslo Hukvaldského občasníku dostáváte koncem léta, o jehož prvé polovině se chtělo říci s klasikem: „Tento způsob léta zdá se býti nešťastným“. Vychází v době zahájení nového školního roku, proto si jistě rádi přečtete, co v něm čeká naše děti, i ty nejmenší v „mateřince“, a také ohlédnutí za dny strávenými na táboře. Ještě se vracíme k VII. ročníku mezinárodního hudebního festivalu Janáčkovy Hukvaldy, přinášíme informace o rekonstrukci a znovu otevření Památníku Leoše Janáčka. Protože na červenec a srpen připadají obě výročí Leoše Janáčka, je Janáčkovské tématice věnováno několik článků. Pokračuje seriál „Co nám prozradily kroniky a archivy“, a to léty čtyřicátými a padesátými.

Do rubriky *Jak to vidím já*, jsme tentokrát namísto názorů na politické dění zařadili povídání o houbách. Neschází ani Hukvaldské kalendárium a informace pana starosty o stavbě víceúčelového sálu. Paní místostarostka vás seznámí s úpravami na Horním Sklenově a s tím, co dál ve výstavbě domu s pečovatelskou službou. V našich radách pokračujeme informacemi o Evropské unii.

Od příštího čísla bychom rádi zařadili rubriku *Otázky a odpovědi*. V ní bychom se snažili odpovídat na vaše dotazy, pokud se budou týkat širší obecní problematiky, která by mohla zajímat více občanů. Redakce se nebude zabývat dotazy anonymními a prostřednictvím Hukvaldského občasníku nebude odpovídat na otázky týkající se osobních problémů.

V neposlední řadě by redakce ráda (na upozornění organizátora koncertu pana Karla Žáka) opravila nepřesnosti v článku *Ohlédnutí za kulturními akcemi uvedeném v minulém čísle Občasníku*. Na klavír všechny interprety doprovázel pan Petr Strakoš z Fryčovic, který se obětavě podílel i na úspěších naší dechovky mladých. Bohužel nebylo uvedeno jméno zpěváka — sólisty souboru Ondráš z Nového Jičína pana MUDr. Mořice Jurečky. Omlouváme se oběma. Pro úplnost doplňujeme jména malých zpěvaček z Lašánku — byla to Verunka Sládková a Markétka Giňovská, na flétnu zahrál Honzík Mares.

Redakce

Správa obce

O stavebním ruchu v naší obci

Mnozí z vás si jistě všimli stavebního ruchu v základní škole, že pokračuje do stavba víceúčelového sálu. Stavbu provádí firma Sado Acoustics s. r. o., Ostrava.

Obec Hukvaldy vypsala v květnu letošního roku veřejnou obchodní soutěž dle zákona 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů. Do výběrového řízení se přihlásilo celkem 12 firem, z toho 7 podalo nabídku. Komise pro posouzení a hodnocení nabídek ve složení ing. Pavel Rek — předseda, RNDr. Jiří Maťa, Pavel Bernátský, František Sasín, ing. Luděk Záček, Luboš Veselský — pracovník Okresního úřadu Frýdek-Místek a ing. Jiří Mannheim —

ředitel Školského úřadu ve Frýdku-Místku, zasedla dne 12. 7. 2000 ve 14 hodin, aby vybrala nejvhodnější nabídku na dodavatele této stavby. Dle kritérií, uvedených v zadávací dokumentaci, bylo určeno pořadí na prvních třech místech takto: 1. místo Sado Acoustics s. r. o., Hasičská 52, Ostrava-Hrabůvka, 2. místo Moravskoslezský stavební holding, a. s., Palackého 129, Frýdek-Místek a 3. místo SV Unips s. r. o., Tichá 1104, Ostrava. Obecní rada na svém mimořádném zasedání pořadí stanovené výběrovou komisí schválila a dne 25. 7. 2000 došlo k uzavření smlouvy o dílo mezi Obcí Hukvaldy a vítěznou firmou Sado Acoustics s. r. o. Cena díla činí 21 951 693 Kč včetně DPH, termín dokončení je k 20. 12. 2000. Prvního srpna bylo předáno staveniště a tím byla stavba zahájena. Stavební dozor vykonává ing. Jaroslav Solanský, Hukvaldy 109.

Vážení občané, věřím, že se vše podaří a že se brzy sejdem v krásných prosto-

rách ve škole, v prostorách, které naši pěkné obci moc chybí. Konečně také dochází na úpravu prostranství na Horním Sklenově — Bosně. Hornosklenovští museli sice čekat nejdéle, ale zato budou mít opravený vodovod a celou místní komunikaci od Drážek až po dům pana Koláře. Jestli se podaří opravit cestu k Blahutům kolem Koníčků, budou mít na Horním Sklenově cesty v nejlepší pořádku.

Petr Sobotík, starosta

Z jednání obecní rady

Pro zlepšení informovanosti občanů o dění v obci bylo redakční radě paní místostarostkou doporučeno uveřejňovat usnesení z jednotlivých jednání obecní rady a obecního zastupitelstva. Jelikož jde o poměrně rozsáhlý materiál, po dohodě s paní místostarostkou uvádíme plné znění schvalovacích částí i s výsledkem hlasování, ostatní části jsou redakčně upraveny.

Redakce

Od vydání posledního Hukvaldského občasníku se obecní rada sešla celkem 5x, z toho jedenkrát mimořádně (jednání obecního zastupitelstva nebylo).

47. jednání obecní rady ze dne 14. 7. 2000 po vylechnutí zprávy o posouzení a hodnocení nabídek na veřejnou zakázku „Dostavba ZŠ L. Janáčka na Hukvaldech s víceúčelovým sálem“ schválilo:

1. Výsledek hodnocení a pořadí nabídek: — nabídka č. 5 — Sado Acoustics s. r. o. — nabídka č. 1 — Moravsko-slezský holding a. s. — nabídka č. 2 — SV Unips s. r. o. 3:0:1

2. Vítěze veřejné obchodní soutěže Dostavba ZŠ L. Janáčka na Hukvaldech s víceúčelovým sálem firmu Sado Acoustics s. r. o. — 3:0:1

Obecní rada pověřila pana starostu sdělením výsledku soutěže jednotlivým uchazečům.

48. jednání obecní rady ze dne 17. 7. 2000 schválilo:

1. Umístění www stránek obce Hukvaldy na Serveru firmy Mattes AD s. r. o. — 5:0:0

2. Zadat posouzení návrhu smlouvy se Sado Acoustics s. r. o. z hlediska souladu se zadávacími podmínkami a správnosti po právní stránce panu Veselskému — 4:0:1

3. Návrh sociální komise ze dne 26. 6. 2000 na vyplacení jednorázového příspěvku rodinám s nezaopatřenými dětmi — 4:0:0

4. Delegaci dvou členů na národní zahájení Dnů evropského dědictví 2000 do Litomyšle ve dnech 1.—2. 9. 2000, které pořádá Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska a Město Litomyšl — 4:0:0

5. Navýšení cen stravného v MŠ i ZŠ LJ od nového školního roku — 4:0:0

Obecní rada uložila panu ing. Žáčkovi posoudit nabídku Centra energetických a informačních služeb s.r.o. Český Těšín na navrhnout stanovisko v příští radě.

49. jednání obecní rady ze dne 25. 7. 2000 vzalo na vědomí akci předání významování bojovníkům za svobodu v obřadní síni na obecním úřadě a schválilo:

1. Podepsání smlouvy o dílo s firmou Sado Acoustics s. r. o., Hasičská 52, Ostrava—Hrabůvka po provedených úpravách — 3:0:0

2. Uzavření mandátní smlouvy na výkon odborného stavebního dozoru na akci „Dostavba ZŠ L:J na Hukvaldech s víceúčelovým sálem“ s ing. Jaroslavem Solanským, IČO 11552701, bytem Hukvaldy, část Hukvaldy 109 — 3:0:0

3. Služební cestu pracovníků obecního úřadu do Krupiny ve dnech 3. a 4. 8. 2000. V těchto dnech bude OÚ uzavřen — 3:0:0

50. jednání obecní rady 1. 8. 2000 bylo mimořádně a schválilo:

1. Firmu FM TOPAS s.r.o. jako subdávatele firmy Sado Acoustics s.r.o., Ostrava na zakázce „Dostavba ZŠ LJ na Hukvaldech s víceúčelovým sálem“ — 3:0:0

2. Smlouvu o dílo č. 202 4 141 mezi Obcí Hukvaldy a firmou Silniční stavby a mosty s.r.o., Jiráskova 13, Valašské Meziříčí na realizaci stavby „Úpravy veřejné-

ho prostranství Horní Sklenov–Bosna — k. ú. Sklenov“ — 3:0:0

3. Mandátní smlouvu č. 96/70/1 mezi Obcí Hukvaldy na ing. Jaroslavem Solanským, Hukvaldy 109 na výkon technického dozoru při zakázce „Úprava veřejného prostranství Horní Sklenov–Bosna“ — 3:0:0

51. jednání obecní rady 7. 8. 2000 vzalo na vědomí vyzoomění Ministerstva kultury ČR o podání návrhu na prohlášení areálu vodního mlýna Dolní Sklenov čp. 35 za kulturní památku, zápisy z jednání komise pro kulturu a sport a zápis ze schůze základní organizace Asociace víceúčelových technických sportů Hukvaldy ze dne 7. 4., 21. 4. a 23. 6. a sdělení Policie ČR o odložení případu vykradení stánku občerstvení „Na koupališti“ a schválilo:

1. přizvat k projednání nabídky v OR firmu Centrum energetických a informačních služeb s.r.o. — energetický audit — 5:0:0

2. Složení komise pro otevírání obálek a výběrové komise pro veřejnou soutěž na opravu povrchu komunikace na Horním Sklenově ve stejném složení jako na akci „Úprava veřejného prostranství na Horním Sklenově — 4:0:1

3. Smlouvu s Městem Frýdek–Místek o úhradě neinvestičních nákladů na studium žáků s trvalým bydlištěm v naší obci v základních školách zřizovaných městem Frýdek–Místek — 4:0:1

4. Zapůjčení 2 ks ekologických WC obci Lhotka na národopisné slavnosti — 5:0:0

5. Předložit zastupitelstvu věc majetkoprávní vypořádání pozemků mezi Obcí Hukvaldy a pí Žáčkovou bez návrhu řešení obecní radou

6. Konání akce „2. obecní výlet“ v termínu 12. 8. 2000 — 5:0:0

7. Žádost komise pro kulturu a sport na proplacení nezbytně nutných výdajů v případě ztrátovosti akce „2. obecní výlet“ — 5:0:0

8. Výsledek hodnocení nabídek výběro-

vou komisí na dodavatele stavby „Úprava veřejného prostranství Horní Sklenov — Bosna“ v předloženém pořadí — 5:0:0

9. Předložit obecnímu zastupitelstvu návrh firmy Prospero na odkup akcií České spořitelny — stanovisko OR — neprodávat — 4:0:1

10. Příjem 8.000 Kč od Asociace víceúčelových technických sportů Hukvaldy — 5:0:0

11. Dotaci kroužku modelářskému 4.000 Kč a kroužkům Mladých hasičů 2.000 + 2.000 Kč dle návrhu Asociace víceúčelových technických sportů Hukvaldy — 5:0:0

12. Zakoupení 6 ks souprav ochranných pláště VOP+návlek na boty dle nabídky Svazu vojáků z povolání — 4:0:1

13. Jednat s firmou Blanco s.r.o. Staré Město o sponzoringu Festivalu Janáčkovy Hukvaldy — 3:0:2

14. Zakoupení ocelové roury na opravu kanálu pod obecní komunikací na Drahách v Rychalticích — 4:0:1

15. Odměnu 500 Kč paní Libuši Rekové za výběr poplatků za užívání veřejného prostranství ve dnech konání Rytířských slavností a kopírování map pro veřejnou soutěž — 4:0:1

16. Provedení stavebních úprav v objektu teletníku. Zahájením úprav nevznikají žádné finanční nároky nájemce vůči pronajímateli — 4:0:0

Obecní rada uložila panu starostovi předložit do 31. 10. 2000 návrh organizačního řádu upraveného v souladu s novým zákonem o obcích, projednat ohodnocení práce pana Veselského na přípravě výběrového řízení „Dostavba ZŠ LJ na Hukvaldech s víceúčelovým sálem“ a zajistit dodání znění společenské smlouvy Fondu Janáčkovy Hukvaldy. Paní místostarostce bylo obecní radou uloženo připravit a vyhlásit výběrové řízení na opravu povrchu komunikací na Horním Sklenově, přizvat paní Žáčkovou k projednání majetkoprávního vypořádání pozemků, zahájit jednání s majiteli pozemků ve věci výstavby chodníku od

hostince v Dolním Sklenově po bytovku LČR, projednat možnosti řešení situace potoku u Poruby, projednat řešení situace odpadu z rodinného domku čp. 60 na Horním Sklenově — p. Radim Foldyna a projednat řešení situace komunikace u rodinného domku p. Desenského v Ryčalticích.

Obecní rada zamítla návrh na odměnu paní Martě Sobotkové v postupně navržených částkách 5000, 1500 a 1000 Kč za velmi dobré plnění pracovních povinností a za práci nad rámec pracovních povinností (2:2:1) a odměnu panu ing. Žáčkovi ve výši 500 Kč za vypracování návrhu na řešení úpravy dvora na Hukvaldech (2:0:3)

Jaroslava Michnová, zástupce starosty

Ohlédnutí za „nedostavbou“ domu s pečovatelskou službou — nebo přece jen ?

Betonové monstrum uprostřed vesnice opět zarůstá křovím. Víím, že občany seniory to rmoutí velice — však na jejich otázku „Proč?“ — neodpovím.

Situace s naší rozestavěnou bývalou mateřskou školou, určenou k výstavbě DPS, vůbec není jednoduchá, asi snadnější by bylo složit báseň. Zdání, že se stále nic neděje a našeptávání občanů, že místostarostka asi na to nestačí, je pouhý výmysl s jednostranným účelem. Investiční výstavbu mám v náplni práce a nespokojím se s tvrzením některých nepřijímajících, věčně kritizujících občanů. Proto stručně o stavu této stavby.

Na posledním zasedání obecního zastupitelstva jsem informovala veřejnost o stanovisku MMR z března letošního roku. MMR mi na moji urgenci o přidělení dotace na naši DPS pro rok 2000 sděluje, že z důvodu vysoké dluhové služby, což je další splátka na sál ZŠ, která činí 1 300 000 Kč, nemůže naší žádosti vyhovět. Rovněž nám sdělilo, že objem veškerých finančních prostředků nedostačuje

ani na pokrytí financování rozestavěných staveb, proto nám na zahájení stavby naší DPS finance neposkytne.

Ani tyto informace mě nepřesvědčily o tom, že již máme všechno ztraceno, a znovu jsem se pokoušela téměř o nemožné. Informace v pravý čas jsou někdy ty nejdůležitější. Sedmnáct milionů Kč, potřebných na dostavbu DPS, není malá částka, navíc nejsme žadatelé jediní. Do shánění financí jsem zainteresovala vlivné poslance i podnikatele. Avšak nová hodnotící kritéria, která byla stanovena pro přidělování dotací na letošní rok, nehrají v náš prospěch, podle potřeby a náležitosti v rámci okresu nás odsunují až na 78. místo v pořadníku čekatelů. Není to zrovna dobrá perspektiva, situace se tím komplikuje. Někdo mi radí: bojuj dál, nepřestávej! Někteří se usmívají: nic z toho nebude. Pan starosta radí počkat až po prázdninách, až bude po dovoláních. Takové rady mě neuspokojují, víím, že máme šanci. Znovu svítila jiskřička naděje. Právě v těchto dnech zasedala mezi-rezortní komise, aby stanovila postup při přerozdělení určité části finančních prostředků na zahájení nových staveb ještě pro rok 2000. Žádostí je mnoho, ví se o nás, přestože jsme velmi vzadu, máme dluhy, ale také jednu velkou výhodu — perfektně připravenou stavbu k zahájení. Bude na to brán zřetel? Znovu lobbuji, to není trestné, znovu zkusím téměř nemožné. Zapojuji do boje okresní úřad, pány senátory, paní senátorky. Víc už pro tuto věc učinit nemohu. Pan starosta o těchto mých aktivitách ví, informuji často radu i zastupitele (pokud projeví zájem).

Už mi bylo jednou v tomto periodiku vytýkáno, že s výstavbou DPS dělám velký rozruch a dávám občanům zbytečné naděje. To je opět velký omyl. Nepotřebuji se zviditelnit ani jinak mlžít, jak se často uvádí. Píši pouze pravdu, přestože bohužel říkat nebo uvádět věci na pravou míru se mi v poslední době nějak nevyplácí. Bylo řečeno: to by se musel stát zážrak, aby se jí (asi bylo myšleno místostarostce) to podařilo. Mrzí mě takové úsud-

ky. Zajistit finance na jakoukoliv akci někdy trvá pět i více let a je to obvykle úsilí několika nadšenců. A když už chce někdo hovořit o zázracích, je jisté, že se neustále dějí, přestože mnozí už o zázracích ani vědět nechtějí. A jak to všechno dopadne? Znovu vás budu informovat v příštím čísle Hukvaldského občasníku. Já totiž na zázraky věřím!

Jaroslava Michnová, zástupce starosty

Úpravy prostranství Horní Sklenov–Bosna

Tato investiční akce, zařazená do akcí finančně náročných, je jednou z hlavních priorit roku 2000. Její přesné označení v Programu rozvoje obce je „Výstavba centra v Horním Sklenově“, je připravena k realizaci a nabývá na aktuálnosti. I o ní jsem se zmiňovala v tomto periodiku a na jednání obecního zastupitelstva. Dnes je již znám dodavatel prací na úpravě centra Horního Sklenova. Stala se jím firma Silniční stavby a mosty Valašské Meziříčí s. r. o. I na tuto akci obec požádala v rámci Programu obnovy venkova o poskytnutí dotace, zatím se neví, zda bude schválena.

Úpravy přinesou především zlepšení vzhledu centra Bosny — oprava povrchu místních komunikací, vybudování nové autobusové zastávky, instalace nové plakátovací plochy, vybudování chodníku i nového veřejného osvětlení. Součástí opravy povrchu komunikace v centru Bosny budou i tři odvodňovací žlaby pro odvod povrchových vod. Obecní úřad v předstihu několika dnů vyrozumí občany o částečné uzavírcce místní komunikace při pokládce koberce. Technický dozor na stavbě bude vykonávat p. ing. Solanský.

To, že se na Bosni něco děje, dosvědčuje i nová fasáda na restauraci pana Fojtíka, který se tímto zkrášlením své hospůdky dobrovolně připojil k našemu programu — zlepšit vzhled této lokality. V těchto dnech probíhá soutěž na dodavatele opravy celé komunikace na Horním Sklenově — úsek dlouhý téměř 1100 m od

domku Porubových k domku paní Hložánkové. Výsledkem by mělo být zlepšení přístupu k rodinným domkům, zejména pak bezprašný a bezpečný provoz. Konečným efektem by měl být i estetický vzhled další místní části naší obce. Termín ukončení je říjen 2000.

Přeji této akci, aby se zdařila a vnesla i do této méně navštěvované části obce, která tvoří přirozené středisko místním občanům, klid, pohodu a pocit dobře odvedeného díla. Zároveň jsem přesvědčena, že úpravou celého prostranství stoupne i její návštěvnost.

Jaroslava Michnová, zástupce starosty

INFORMACE OBECNÍHO ÚŘADU

Ordinační hodiny ve zdravotnických zařízeních:

Soukromá zubní ambulance MUDr. Lenky Pavláskové — tel. 69 98 59

Pondělí	7.20—14.00
Úterý	7.20—13.00
Středa	7.20—15.00
Čtvrtek	7.20—13.00
Pátek	7.20—12.00

Dětské středisko Rychaltice – MUDr. Alena Dorníčáková — tel. 69 98 38

Pondělí	7.30—10.30
Úterý	7.30—10.30
	poradna 11.30—14.00
Středa	13.00—10.30
Čtvrtek	7.30—10.30
Pátek	7.30—10.30

Ordinace praktického lékaře – MUDr. Marcela Chalupová — tel. 69 98 49

Pondělí	7.00—11.00 návštěvní služba
Středa	7.00—11.00 návštěvní služba
Čtvrtek	15.00—17.30
Pátek	7.00—11.00 návštěvní služba

Provoz v lékárně Rychaltice

Pondělí	8.30—12.00
Úterý	8.00—14.00
Středa	7.30—16.00
Čtvrtek	8.00—16.30
Pátek	7.30—12.00

Jak to vidím já

Houby

Minulou sobotu jsem z nákupu přinesla i voňavý sametový hříbek. Zahlédla jsem ho v trávě hned vedle silnice a rozmrzelost z deštivého začátku víkendu zmizela, jako když proutkem mávne.

„Je to hřib satan. No matko..., ten je chráněný“, obchází manžel houby s atlasem v ruce a odstrkuje mi nákres i s popisem, který, zdá se, přesně odpovídá mému úlovku. Listuji stránkami a jsem na vážkách. Jedná se opravdu o satan nebo o závist? O hodinu později vím, že za „bé“ bylo správně. S košíkem totiž kráčíme mokrou loukou — na houby.

Vplížíme se do mlází a okamžitě jsme skrz naskrz promočeni. Na houby narážíme na každém kroku. Jsou červené, fialové i zelené, nejružnější odstíny šedé střídají kloboučky béžové a hnědé, sem tam oranžový nebo dokonce citrónově žlutý. Rostou v trsech i jednotlivě, některé se nenápadně krčí v blátě, jiné se zvědavě rozhlížejí z dvaceticentimetrové nohy, jsou štíhlé i baculaté, září mládím a zdravím, jsou zde ovšem také kusy oslizlé, černé, shnilé, rozšlapané, rozkopané, odložené či odhozené. Oči mi přecházejí nad pestrou dekorací.

Držím se zásady neshírat nic neznámého a do košíku ukládám jen kozáky a křemenáče (nádhra!). Ne tak partner. Obsah jeho igelitky se mi jeví víc než podezřelým. „Jedovaté houby byvají nahořklé“, poučuje mě babskými povídačkami, žvýká kus nazelenalého kloboučku a pak spokojeně přidává houbu do tašky.

Zatímco moje hříby už se suší, směr nasbíranou mužem se snažím určit podle atlasu. Což je pro nás, houbaře — amatéry, věc nesnadná, ve většině případů dokonce nemožná. Studuji atlas a napadá mě, jak se houby podobají lidem. Kromě toho, že nosí klobouky a sukýnky — mají své dvojníky a na první pohled nikdy nevíme, na co jsme narazili. Proto doporučuji: chodte na houby a chodte

mezi lidi. Zjistíte, že krása může zklamat, i ublížit, a že často sami sebe ochuzujeme o potěšení, které nám mohlo přinést to, k čemu jsme se odmítli sklonit, jen na základě prvního dojmu.

Jana Kročová

Z našich škol

Mateřská škola informuje

Nový školní rok 2000/2001 bude zahájen v pondělí 4. září 2000. Mateřská škola Dolní Sklenov je umístěna v budově základní školy, jejím zřizovatelem je Obec Hukvaldy. Zařazení dětí k docházce do MŠ vychází z kapacity, která je 40 dětí. Naše škola je dvoutřídní. Třída MŠ se naplňuje rozhodnutím ředitelky do 20 dětí smyslově, tělesně a duševně zdravých (§ 4 vyhlášky).

Obec jako zřizovatel rozhoduje:

— O přijetí dětí do MŠ, pokud počet přihlášených dětí přesahuje počet dětí, které lze podle vyhlášky 35/1992 Sb. přijmout (do tohoto počtu rozhoduje o přijetí ředitelka MŠ).

— O odvolání proti rozhodnutí ředitelky o nezařazení dítěte do předškolního zařízení, pokud počet nepřesahuje.

Provoz mateřské školy je od 7.00 hod. do 15.30 hod. Na školní rok 2000/2001 je zapsáno 38 dětí, budou umístěny ve dvou třídách:

1. oddělení — předškolní děti „Veverky“ — počet 18, a to 14 dětí pětiletých, 3 děti šestileté a 1 dítě čtyřleté, celodenně bude školku navštěvovat 14 dětí, polodenně 4.

2. oddělení — mladší děti „Motýlci“ — počet dětí 20, z toho 12 dětí čtyřletých, 7 dětí tříletých a 1 dítě dvouapůlleté, v celodenní péči bude 13, v polodenní 7.

Dvě děti budou do školky docházet nepravidelně. Z celkového počtu 38 zapsaných dětí je 22 maminek zaměstnaných,

13 je na mateřské dovolené s dalším dítětem, 3 jsou nezaměstnané.

Za pobyt dítěte v MŠ podle vyhlášky o příspěvku na částečnou úhradu neinvestičních nákladů MŠ stanovil OÚ měsíční příspěvek ve výši 160 Kč, při docházce 2 a více dětí z jedné rodiny činí příspěvek na další dítě 50% této částky, což je 80 Kč. Výše příspěvku na dítě, které MŠ navštíví v měsíci maximálně 3krát a jeho matka je na mateřské dovolené, činí 40 Kč. Školné se platí vždy do 5. v měsíci v MŠ. Obec může plátce osvobodit od placení v případě, že dítě v průběhu docházky onemocní a nemoc trvá déle než 30 dnů. Osvobození se poskytuje na základě žádosti plátce příspěvku doložené vyjádřením dětského lékaře po projednání sociální komisí a schválení obecní radou. Obecní rada stanoví výši částečného osvobození. Stravné vybírá vedoucí školní jídelny, paní Ivana Kapsiová, a to vždy poslední 3 dny v měsíci. Ceny pro školní rok 2000/2001 jsou stanoveny takto:

- oběd 12 Kč
- dopolední svačina 5 Kč
- odpolední svačina 5 Kč

Na děti čekají nově upravené prostory MŠ s novým kobercem a stálou ložnicí v jedné třídě. Ředitelkou školy je PaedDr. Vladimíra Nevludová, která je mateřské dovolené, v současné době ji zastupuje Marie Hodinářová. Učitelka Vítězslava Šupicová k nám dojíždí z Frýdku-Místku. O výdej jídla a čistotu se stará paní Helena Kabátová.

Jaká je koncepce školy a hlavní úkoly výchovné práce na tento školní rok ?

A) Pedagogicko-výchovné působení:

- umožnit rodičům pobývat s dětmi ve třídě, účast rodiny na vycházkách,
- respektovat věkové a individuální zvláštnosti každého dítěte, jeho temperament, osobnost,
- zaměřit se na činnost ve skupinách,
- vést děti k samostatnému rozhodování, rozvoj tvořivosti a myšlení,
- upevňovat zdraví a fyzickou zdatnost dětí,
- věnovat se dětem se špatnou výslovností,

podporovat práci logopedické asistentky

B) Materiální a technické vybavení:

- zvelebit betonovou plochu před vchodem do MŠ (umístění dřevěných truhlíků s okrasnými dřevinami),
- zakoupit nový koberec a záclony do 2. oddělení,
- vybavit dětské koutky novým nábytkem,
- doplňovat dětskou a učitelskou knihovnu o nové knihy.

K hlavním úkolům výchovné práce na školní rok 2000/2001 patří estetická výchova. Budeme se věnovat její první části, a to je literární výchova. Celoročně budeme pokračovat v plnění úkolů ekologické výchovy podle projektu „Mladý ochránce“.

Všichni zaměstnanci mateřské školy se těší na vaše děti a věří, že najdou u nás pohodu, lásku a cit, pocit bezpečí a porozumění. Děti budou mít dostatek času pro volnou hru, řízenou činnost i pro pobyt venku.

Zveme Vás, rodiče všech dětí, které budou navštěvovat mateřskou školu, na schůzku. Uskuteční se ve čtvrtek 31. srpna 2000 v 15.30 hod. v MŠ.

Marie Hodinářová

1. ročník Evropského svátku hudby v Nepomuku

V sobotu 25. června pořádali ve spřáteleném městě Nepomuk 1. ročník Evropského svátku hudby, kterého se zúčastnily i naše děti z Lašánku. Autobus nám hradila Obec Hukvaldy a pobyt město Nepomuk. Sobotní koncert byl také oslavou výročí založení pěveckého sboru Písnička nepomucké školy, který se představil v loňském roce na Hukvaldech.

V pátek jsme vyrazili směr Praha, kde nám pan starosta Sobotík domluvil návštěvu Poslanecké sněmovny. Děti byly paní průvodkyní pochváleny, že byly hodné a pozorné. Sedly si do lavic po-

slanců, a pak se dohadovaly, kdo seděl v lavici známější osobnosti. Po prohlídce Staroměstského náměstí, Václavského náměstí (hrála tam dětská dechová hudba — zhodnotily, že stejně „Piskořova dechovka“ je lepší) a jízde metrem jsme odjížděli do Nepomuku. Po cestě si děti sledováním z okna opakovaly, co se naučily v přírodovědě, vlastivědě, přírodopisu a zeměpisu. Po příjezdu do Nepomuku nás přivítaly paní zástupkyně školy a přišel nás pozdravit i pan starosta Michek. Ubytovali jsme se ve třídách, dobře navečeřeli a večer musely děti brzy ulehnout, aby byly na vystoupení čilé. V sobotu dopoledne jsme si prohlédli město, proběhla zkouška a vedoucí Lašánku byli přijati na radnici, kde se zúčastnili slavnostního předání čestného občanství města Nepomuk veteránům z 2. světové války generálům Šiškoví a Peřinovi.

Odpolední koncert začal ve 14.00 hod. v místní Sokolovně. Martin Piskoř s Karolínkou Petrovou předali generálům kytičku. Vystoupení Lašánku mělo úspěch. Děti do toho „daly co mohly“. Když zpí-

vala Markétka Giňovská, bylo by slyšet v sále špendlík spadnout. Pan starosta předal paní učitelce Zemanové kytičku a všem dětem poděkoval. Ty už se těšily na večerní diskotéku.

V neděli dopoledne jsme navštívili zábavný park, kde byla spousta atrakcí, rozloučili se s panem starostou písničkou Na hukvaldském zámku, poděkovali za vzornou péči ze strany vedení školy i města, výbornou stravu a odjížděli domů. Po cestě jsme se ještě zastavili v Táboře, aby si děti na vlastní oči prohlédly, jak vypadaly vozy z vozové hradby Jana Žižky.

Po cestě už jsme diskutovali o dalších blížících se vystoupeních Lašánku — 26. srpna 2000 na Sochových slavnostech ve Lhotce a začátkem září v polské Wisle na Středoevropských kulturních dnech, kde s námi pojede i Lašská dechová hudba mladých pana Piskoře.

Pro děti jsou takové zájezdy poučením a získáváním nových zkušeností. Děkuji všem, kteří nás v těchto aktivitách podporují a pomáhají nám.

Mgr. Alena Léвовá, ředitelka školy

Školní rok 2000/2001

Vážení rodiče,

konec prázdnin je v dohlednu a našim dětem i vám rodičům nastanou opět každodenní povinnosti. Slavnostní zahájení školního roku se uskuteční v pondělí 4. 9. 2000 v 8.00 hod. před budovou školy.

Ve středu 20. září 2000, v 17.00 hod. se ve školní jídelně uskuteční, jako každoročně, schůzka rodičů s učiteli, kde budete seznámeni s ročním plánem, školním řádem, organizačními změnami, hospodařením SRPŠ, obdržíte školní Zpravodaj pro rok 2000/2001 a proběhne diskuse nad vašimi dotazy a připomínkami.

V letošním školním roce se vrátí po mateřské dovolené paní učitelka Lenka Nevludová a paní vychovatelka Andrea Tomšejová. Vzhledem k ubývajícimu počtu žáků a tím snižování hodin na školu bude menší počet nepovinných předmětů. Výběr kroužků by měl zůstat stejný. Kroužky vedou paní učitelky nad rámec svých pracovních povinností bez nároku na odměnu.

Samozřejmě velmi přivítáme iniciativu rodičů nebo občanů na zajištění činnosti dalších kroužků (např. rybářský, šachový, práce s výpočetní technikou apod.). Pro děti opět připravujeme zábavné i poučné akce mimo vyučování.

V současnosti máme ve škole k dispozici jednu telefonní linku do ředitelny a jednu do školní jídelny. Proto byly zakoupeny mobilní telefony pro vedení školy (0604 27 27 09) a výchovnou poradkyni (0605 87 29 55). Většina učitelů má své osobní mobilní telefony a jsou ochotni dát vám svá čísla k dispozici, abyste se v případě potřeby mohli spojit přímo a daný problém vyřešit. Čísla budou zveřejněna ve školním Zpravodaji.

Jak jistě víte, byla zahájena výstavba víceúčelového sálu. Firma plní naše požadavky na oddělení provozu školy v době stavby (vyzděné přepážky na chodbách, ploty, ochranné sítě apod.). Do začátku školního roku budou ukončeny bourací práce a práce zasahující prostory, kde se budou pohybovat děti. Stavba je však stavba, ale věřím, že vzájemnou vstří-

ností, tolerancí a pochopením všech, kterých se to dotýká (tedy i dětí a zprostředkovaně vás rodičů), bude stavba úspěšně dokončena a v únoru společně oslavíme 20. výročí školy v důstojných prostorách, které si Hukvaldy zaslouhují.

Spolu s pedagogickým sborem se těším na setkání s vámi 20. září 2000.

Mgr. Alena Lévová

Malý rozhovor na aktuální téma

Čechoameričané Ermisovi navštívili Hukvaldy

(Rozhovor s panem Janem Ermisem
z Hukvald čp. 139)

Pane, Ermisi, občané naší obce se doslechli, že Hukvaldy v nedávných dnech navštívilo velké množství jmenovců Ermisových, a to až z dalekého Texasu v USA. Mohl byste nám povědět, jak k setkání došlo:

V úvodu se chci zmínit o tom, že rod Ermisů má své kořeny v dávné minulosti. Na základě dlouhého bádání se zjistilo, že byl pravděpodobně založen příchodem kameníků z Itálie a Francie kolem roku 1640, tedy v době pře-

Na fotografii dědeček pana Jana Ermise, Hukvaldy čp. 139, kočí v panském pivovaru.

stavby hukvaldského hradu, na níž se snad Ermisové podíleli. A nyní k vaší otázce. Pro přiblížení setkání pokládám za nutné uvést několik rodových faktů:

V roce 1830 se na Horním Sklenově narodil František Ermis — pradědeček Jana Ermise z Hukvald–Podoboří čp. 41 (pozn. redakce: nyní evidenční číslo 099). Můj tatínek se narodil v roce 1903. V roce 1932 se oženil s Cecilíí Kološovou z Rychaltic. Měli spolu tři děti: Marii, narozenou v roce 1932, Ladislava narozeného 1939 a Jana narozeného 1940.

Jak se dostala rodina Ermisů do Ameriky — konkrétně do státu Texas–Houston?

František Ermis v roce 1860 emigroval do Texasu. Tam se v roce 1869 oženil a založil rodinu. O setkání potomků Ermisových projevil v minulém roce zájem pan Alois Piskoř z Rychaltic. Ten se tímto rodem z osobních pohnutek zabýval. Dlouhý čas bádá a shromažďoval fakta. Rodokmen předků Ermisových nejen v Americe, ale i u nás se mu nakonec zajistit podařilo. Podklad získal v Olomouci díky Dr. Miroslavu Koudelkovi.

Po získání základních údajů o předcích bylo možné přemýšlet o tom, jak zorganizovat setkání Ermisů na území naší republiky. Jak jste tedy pokračovali?

Pan Piskoř navázal kontakt s panem Roesnerem, manželem paní Ermisové. Manželé působí v Texasu. Informace přes Internet zaujaly pana Toma Hrnčířika z Kanady. A právě díky němu došlo k setkání Ermisových.

K setkání tedy došlo. Můžete popsat jeho průběh?

Uspělo se 16. července 2000. Oficiálně bylo zahájeno v příjemném a pěkném horském prostředí na kolibě „Godulka“ v Rožnově pod Radhoštěm. Celkem se nás sešlo nečekané množství — 82 Čechoameričanů včetně příbuzných ze severní Moravy. Zahájení tohoto milého setkání se ujal pan Hrnčířik spolu s panem Menšíkem z Frýdlantu nad Ostravicí. Také bývalý ředitel školy v Kozlovicích, pan Boháč, k nám promluvil. Velmi se zajímal o tuto akci, spolupracoval s panem Hrnčířikem a podílel se na organizování setkání. Posezení bylo příjemné. K poslechu i tanci nám hrála cimbálová

muzika Valašský vojvoda z Kozlovic. Při pohoštění, které bylo chutně připraveno, jsme vzpomínali na naše dávné předky. Nechybělo ani fotografování a filmování.

Navštívili jste také Hukvaldy?

K návštěvě Hukvald také došlo. Tam se hosté zajímali hlavně o místa narození jejich předků. Prohlédli si nově zrekonstruovaný Památník Leoše Janáčka, prošli se hukvaldskou oborou, uctili památku zesnulých předků na hřbitově. Moc se jim u nás líbilo. Škoda jen, že neprálo počasí. Potomci Ermisů, kteří pocházeli přímo z naší obce, nocovali v tatrováckém penzionu a v penzionu Hukvaldský dvůr.

Která další místa byla pro návštěvníky přitažlivá?

Kromě Hukvald a Rožnova se návštěva alespoň rámcově seznámila s Místeckem a Ostravskem. Neopomenuli navštívit frýdecký zámek, vlastivědné muzeum, kde jim pan Polášek na památku věnoval literaturu a materiály o zdejších kraji. Ve Frýdlantě si prohlédli výstavu obrazů — je pořádána již čtvrtý rok. Obrazy tu vystavují amatérští i profesionální výtvarníci našeho regionu. Podle článku v okresním tisku (Region Frýdecko–Místecko) měli Američané zájem o expozitý. Odešli však s nepořízenou — rozprodávají se až po ukončení výstavy. Dostali alespoň kontakt na výtvarníka, od něhož si popřípadě mohli něco koupit.

Jak byli hosté s pobytem a setkáním spokojeni?

K přátelskému posezení došlo také u mě doma. Tím byl oficiálně skončen pobyt hostů na Moravě. Při loučení nám bylo líto, že moc neprálo počasí. I přes tento nedostatek návštěva odjízďela plna dojmů a spokojena, s myšlenkou, že bude připravovat opětovné setkání, už na příští rok. A pokud se setkání v příštím roce uskuteční, rádi se blíže seznámí s naší obcí.

Každé setkání s milými lidmi v nás nadlouho zanechá příjemné vzpomínky. Ať se i to další vydaří!

Pane Ermisi, děkuji za rozhovor. Přivřela
Svatava Hrabovská

Minulost a přítomnost naší obce

Co nám prozradily kroniky a archivy

(Třetí část)

LÉTA ČTYŘICÁTÁ A PADESÁTÁ

V polovině čtyřicátých let skončila 2. světová válka. Nastala doba akčních a místních národních výborů, starosta byl nahrazen předsedou. Konec čtyřicátých let je poznamenán únorovými událostmi, pokračujícím zestátněním, revizí 1. pozemkové reformy. V kronikách jsou zápisy o budovatelském nadšení, o vzniku Československého svazu mládeže, Rady žen, Svazu československo-sovětského přátelství. Po čtyřicátém osmém roce se projevuje velký vliv vesnické organizace KSC. Ta se vyjadřovala k záležitostem týkajícím se zejména zemědělství, bytové politiky, soukromého podnikání. Na přelomu čtyřicátých a padesátých let byly z knihoven vyřazovány knihy, o nichž bylo rozhodnuto, že patří k tak zvané brakové literatuře.

Padesátá léta byla obdobím kolektivizace, združstevňování, koncem padesátých let zanikli drobní soukromí živnostníci, došlo k velkým změnám života na vesnici. Na druhé straně se tato doba vyznačovala čilým stavebním ruchem v obci — dokončení skupinového vodovodu, dost rozsáhlá výstavba rodinných domků, mnohdy byla podporována zaměstnavatelem různými půjčkami. Rekonstruovaly se i domy starší — začínaly se vybavovat koupelnami a splachovacími WC. Koncem padesátých let, kdy se připravovala územní reorganizace v CSR, se jednalo o sloučení Rychaltic se Sklenovem, což se neobešlo bez emocí, hlavně u rychaltických občanů.

RYCHALTICE

Zápisy z let 1939 až 1945 se nezachovaly. V roce 1957 byl založen nový díl kroniky a tehdejší kronikářka zapsala události od roku 1945.

Rok 1945. Hned po ukončení války byl zvolen první národní výbor. Jeho předsedou se stal Hugo Tetenc (nic bližšího o jeho osobě se nepodařilo zjistit). Farníci ihned přikročili k opravám poškozeného kostela. Odpracovali velké množství hodin zdarma, pomáhali i občané z okolí, které zdejší farníci zdarma stravovali.

Rok 1946. Ve volbách zvítězili komunisté — obdrželi 7 mandátů, předsedou MNV byl zvolen E. Tymel z čp. 115. Byla zahájena stavba skupinového vodovodu: Hukvaldy, Rychaltice, Fryčovice, Hájov.

Rok 1947. Byla dokončena oprava kostela. Celkové náklady dosáhly 1 580 000 Kčs, na opravu byla státem poskytnuta subvence, arcibiskup daroval 100 tis. Kčs, sbírky našich věřících vynesly 300 tis. a v okolních kostelech 200 tis. Kčs. Začaly též úpravy na hřbitově.

Rok 1948. Došlo ke spojení četnických stanic Rychaltice a Hukvaldy. Společná stanice SNB — Sboru národní bezpečnosti — byla zřízena v domě čp. 166 v Rychalticích. Byl vybudován místní rozhlas, poprvé vysílal 28. října. Řečeno současným jazykem, největším sponzorem byla TJ Sokol. 1. prosince byl zahájen provoz v mateřské škole.

Rok 1950. Podle sčítání bylo v obci 168 domů, z toho jeden nebytový. Kronika pro srovnání uvádí údaj z roku 1840, kdy bylo domů 93.

Rok 1952. V září byl zatčen rychaltický farář P. Alois Urban.

Rok 1953. Do Rychaltic bylo přemístěno sídlo lékaře, které do té doby bylo na Hukvaldech, ordinace praktického lékaře, stejně jako zubní ambulance, byla umístěna v domě čp. 61 pana Rožnovského (u pily).

Rok 1955. Byla v domě čp. 166 (Rožnovský — zbourán při stavbě nadjezdu) zřízena svatební síň, do té doby, od roku 1950, byla ve škole. Do obce zajíždělo putovní kino. Na podzim byla vzata půda sedlákovu Inocenci Pěluchovi a dána do družstva.

Rok 1956. Na většině půdy dosud hospodařili soukromí rolníci. Podle sčítání hospodářského zvířectva chovali 282 kusů skotu a 43 koní a hříbat. Zemědělské družstvo (JZD), které po několika předchozích pokusech bylo ustaveno, obhospodařovalo zprvu 54,45 *ha* zemědělské půdy, z toho 40 *ha* orné, mělo 7 členů. Na zahradě Pěluchovy usedlosti se začala stavět drůbežárna. Ke konci roku byl družstvem převzat statek (Jungův), který do té doby spravovaly Československé státní statky se sídlem v Českém Těšíně. Výměra vzrostla na 129 *ha*. Předsedou JZD byl Hynek Tobola z Krnalovic. Byla zrušena občanská záložna a nahrazena jednatelstvím České spořitelny. Byly postaveny další domky na Drahách, na pozemcích, které prodala obec.

Rok 1957. Je zaznamenáno 7 televizních koncesí, kronika se zmiňuje o vzrůstajícím počtu osobních automobilů. Vlastníci tzv. úpadkových hospodářství (nebyli schopni plnit předepsané dodávky) nakonec byli nuceni vstoupit do JZD — bylo jich pět. Kronikářka píše, že k členství byli tvrdě přesvědčováni. 19. května proběhly volby do MNV. Bylo v nich zvoleno 15 poslanců, předsedou MNV se stal Stanislav Bujnošek. Byl postaven most přes Ondřejnici naproti domu čp. 102 (dříve Bujnoch, nyní Štefek)

Rok 1958. Je zapsán jako rok združení Rychaltice — do JZD přistoupil zbytek samostatně hospodařících rolníků. Pro vstup agitovali poslanci MNV, členové výboru ZO KSČ, členky Rady žen.

HUKVALDY, HORNÍ A DOLNÍ SKLENOV

Rok 1944. Byl zrušen nájem pivovaru dlouholetému nájemci Jungovi, pivovar byl převeden do státní správy. Úpadalo hospodaření na hukvaldském statku, v oboře klesl počet zvěře, v lesích se kácelo množství stromů. Obec zajistila ubytování občanů Ostravy postižených nálety, sedláci museli dát k dispozici potahy.

Rok 1945. Na jaře byla do hotelu Mičánek přestěhována ostravská nemocnice.

5. května byla obec osvobozena, na Babí hůře se ještě několik dní po vyhlášení míru zdržovali zběhové. 7. května byl zvolen 1. národní výbor, předsedou se stal Mořic Tuscher, řídící školy. MNV vyhlásil nucenou pracovní povinnost pro nezaměstnané, při neuposlechnutí bylo vyhrožováno sankcí — odebráním potravinových lístků. Nad hotelem Smička byla vyhlášena národní správa, byla v něm zřízena četnická stanice. Koncem roku začal provoz v nově zřízené mateřské škole. Byla umístěna v přízemí rodné školy L. Janáčka.

Rok 1946. V květnových volbách zvítězili komunisté, předsedou MNV byl zvolen Augustin Štefek z Dolního Sklenova. 17. července navštívil Hukvaldy prezident dr. Edvard Beneš s manželkou Hanou. Na schůzi MNV bylo rozhodnuto vybudovat skupinový vodovod pro Hukvaldy, Sklenovy, Rychaltice, Fryčovice a Hájov. Byl z iniciativy Františka. Frankého založen divadelní spolek Janáček, jeho předsedou se stal sládek v hukvaldském pivovaru Květoslav Cásek.

Rok 1947. V obci přešly pod národní správu 4 domy. V rámci osídlování pohraničí se z obce odstěhovalo 208 osob (56 rodin). Začala výstavba skupinového vodovodu, byly budovány vodojemy — v Rybím, na Kazničově, prací se zúčastnili i mnozí občané. Byla uzavřena kupní smlouva na prodej obecního hostince na Horním Sklenově.

Rok 1948. Po únorových událostech byl zvolen akční výbor, jehož předsedou se stal Julius Rek z Dolního Sklenova, došlo k některým změnám i v národním výboru, předsedou nadále zůstal Augustin Štefek. Konal se 1. ročník festivalu Janáčkovy hudební Laško. Program probíhal převážně ve Frydku–Místku V jeho rámci se v neděli 19. září uskutečnila Národní pouť na Hukvaldy — Janáčkova rodiště. Dopoledne byla odhalena pamětní deska na Janáčkově domku, odpoledne se v zámecké zahradě konal koncert amatérských sborů a vystoupení národopisné skupiny. Byla zahájena výuka v nově zřízené újezdní škole v bývalém

zámku na Hukvaldech. Na podzim byl rozparcelován arcibiskupský dvůr, část pozemků obdržela na stavební místa obec. Byl zastaven provoz na hukvaldské pile. Četnická stanice na Hukvaldech byla zrušena — viz Rychaltice. Byly prováděny opravy na kostele sv. Maxmiliána, financovalo je arcibiskupství. Obecní rada vyhlásila 1. pětiletku

Rok 1949. Odstoupil předseda MNV Augustin Štefek, ve funkci ho nahradil František Franke. Ke změně došlo i v akčním výboru, předsedkyní se stala Ludmila Slívová z Dolního Sklenova. Definitivně byla rozehrána arcibiskupská cihelna, která však nepracovala od začátku okupace. Do Frenštátu pod Radhoštěm bylo přemístěno ředitelství státních lesů, které bylo od 1. dubna 1948 na Hukvaldech, kdy nahradilo arcibiskupskou správu lesů. Tak Hukvaldy pozbyly lesní správu, která na Hukvaldském panství byla od nepaměti. Obecní rada vyhlásila pracovní povinnost při zahrnování výkopu pro vodovodní řád — pro ženy od 18 do 45 let, pro muže od 16 do 55 let. Do domku Hukvaldy čp. 4 byl přemístěn poštovní úřad. Byla opravena kaple sv. Ondřeje na hradě. Na stavební místa byly rozparcelovány pozemky zvané U plánky, začaly se stavět první rodinné domky (dnešní „Kolonie“, dříve se používal název „Korea“ — asi proto, že to bylo v době, kdy se v Koreji válčilo). Byly združstevněny prvé soukromé obchody a pekařství, v praxi to byl konec soukromého podnikání.

Rok 1950. Při sčítání domů bylo zjištěno 265 objektů. Začal platit nový zákon o rodině, který upravoval také sňatky — povinný byl sňatek občanský, proto byla v rychaltické škole zřízena svatební síň pro obě obce. Byly združstevněny další obchody a hostince. Prvé domácnosti mohly odebírat vodu ze skupinového vodovodu. Byl vybudován místní rozhlas, prvé vysílání se uskutečnilo na sklenovský krmáš 24. září. Byla zrušena tzv. noční služba — ponocným byl tehdy František Světlík. Stále existovala funkce obecního posla. Nařízeno bylo povinné hubení potkanů.

Rok 1951. Akční výbor se změnil na výbor Národní fronty. Začala rekonstrukce pivovaru — varny a chladírny, byl instalován nový plnič láhví. Pivovar spravovaly Ostravské pivovary, národní podnik.

Rok 1952. Byl proveden první neúspěšný pokus o založení JZD

Rok 1955. Ve volbách se stal předsedou František Franke z čp. 46. Byly prováděny opravy na koupališti (jeho opětovné otevření bylo spojeno s trhem), oprava cesty na Horní Sklenov. Byl zahájen provoz v družstevní prádelně v Dolním Sklenově. Byla zahájena stavba letního divadla v oboře.

Rok 1956. Bylo založeno JZD III. typu, jeho předsedou se stal Jan Marek z Dolního Sklenova, jediný větší zemědělec (do družstva dal téměř 16 ha pozemků), většina ostatních členů byli nezemědělci bez půdy, několik jich vstoupilo do JZD s malou výměrou. Zakládajících členů bylo 14, celkem sdružili 56 ha. Byla zrušena Občanská záložna, která na Hukvaldech působila téměř 90 let. Občané mohli spořit u Československé státní spořitelny, jednatelství bylo zřízeno při poštovním úřadě. V kronice je zmínka o postavených chatách, a to na pozemcích Žvakových, Červenkových a Jungových. Prvé chaty byly postaveny již v době 2. světové války (v blízkosti koupaliště).

Rok 1957. Ve volbách byl předsedou MNV zvolen Viktor Rek z Hukvald. Byla zahájena stavba družstevní drůbežárny v Dolním Sklenově, o rok později k ní přibyl ještě jeden objekt, který v roce 1973 vyhořel. Samostatně bylo hospodařeno na statku Hukvaldy (bývalý arcibiskupský dvůr), fungovala tam závodní kuchyně pro zaměstnance farmy, na stravu jim bylo dopláceno. Na statku se vystřídal mnoho vedoucích.

Rok 1958. Přistupují další členové JZD — sedláci z Dolního a Horního Sklenova, také i bezzemci. Předsedou se stává Miroslav Jurečka z Dolního Sklenova, podle kronikáře družstvo splnilo předepsané dodávky, chovaná zvířata byla prozatím ně ustájena ve stájích statku. Byly ustave-

ny drobné provozovny MNV — jejich základem byly soukromé živnosti (dílny), které byly drobným živnostníkům odebrány. Na jevišti v oboře bylo sehráno prvé operní představení a naproti němu byl odhalen pomník Lišky Bystroušky. Přibyly další chaty.

Rok 1959. Bylo jednáno o sloučení s Rychalticemi. V obci se objevily vrtné věže uhelného průzkumu.

Karla Klečková

Z historie Svazarmu

(Dokončení)

V průběhu roku 1990, tedy po změnách politického systému v listopadu 1989, došlo k ukončení činnosti branné sportovní zájmové organizace Svazarm, ZO Hukvaldy, a to tak, že klub motocrosových jezdců v počtu 11 se osamostatnil a ostatní sportovně technická zájmová činnost přešla na nástupnickou organizaci Asociace víceúčelových ZO technických sportů a činností (AVZO-TSČ), ZO Hukvaldy. ZO TSČ Hukvaldy byla zaregistrována u AVZO-TSČ ČR Praha (Ve Smečkách 22, Praha 1, PSČ 11704) pod č. 80037, č.j. 12/90 ze dne 7. 8. 1990.

Výbor ZO TSČ Hukvaldy (této nástupnické organizace ZO Svazarmu) byl potvrzen ve složení z konference ZO Svazarmu Hukvaldy, konané v roce 1985, tj.: Jalůvka Josef — předseda, Kroča Pavel — místopředseda, Strakoš Jiří — tajemník, Pělucha Jiří — pokladník, Babinec Leoš — hospodář, Rek Karel — ved. pro mládež a sporty, Grufík Oldřich — ved. střel. kroužku, Kúbala Antonín — ved. motorist. kroužku, Budířský Jajroslav — ved. letecko-modelářského kroužku, Šplichal Zdeněk — člen výboru, Hubeňák Zdeněk — člen výboru, ing. Volný Luděk — předseda RK, Brus Jan — člen RK, Fojtík Adolf — člen RK.

Základní organizace TSČ Hukvaldy, jako nástupnická organizace ZO Svazarmu, uzavřela 6. 3. 1991 s Obecním úřadem Hukvaldy hospodářskou smlouvu (HS) o bezplatném užívání klubovny ZO

v rekonstruovaném objektu bývalé prádelny v Dolním Sklenově.

Z iniciativy vedení obce bylo další využití objektu klubovny ZO TSČ Hukvaldy dohodnuto na obecním úřadě dne 17. 3. 1995 v tom smyslu, že objekt bude sloužit i jiným společenským a zájmovým organizacím, politickým stranám, orgánům a komisím obce apod. Písemný text dohody (ve dvojím vyhotovení), podepsaný předsedou ZO TSČ, byl následně předán Obecnímu úřadu, avšak s podpisem starosty obce se ZO TSČ nevrátil (jedno vyhotovení). Využívání objektu dle dohody ze 17. 3. 1995 bylo však realizováno. Navíc si Český svaz žen přestěhoval do objektu svůj inventář (po zrušení klubovny, kterou měl v bývalé ZŠ v Rychalticích).

ZO TSČ i nadále udržuje objekt v provozuschopném stavu, a to ve vlastní režii. Jediné, co se bývalé ZO Svazarmu nepodařilo uskutečnit, bylo opatřit objekt venkovní omítkou.

V roce 1996 vybudovala obec k objektu přívod zemního plynu a opatřila pro budoucí dvě plynová topidla, která však nejsou dosud v objektu instalována, ale pouze uskladněna.

Návazně na výskyt informací, že obec hodlá objekt bývalé prádelny odprodat, zaslala ZO TSČ v březnu 1999 členům obecního zastupitelstva (prostřednictvím zastupitele p. Jaroslava Petra) otevřený dopis s požadavkem přečíst při projednávání odprodeje objektu bývalé prádelny, dnes klubovny TO TSČ. Dopis obsahoval základní informace o bezplatném zhodnocení objektu částí občanů — obětavými členy bývalého Svazarmu Hukvaldy — s přáním uvážlivého rozhodnutí o osudu objektu bývalé prádelny, a to s výhledem na zájmovou činnost občanů v budoucnu a bez jakýchkoliv politických předsudků.

Dne 7. května 1999 ZO TSČ žádá písemně starostu obce p. Petra Sobotíka o opětovné projednání celé záležitosti a udělení souhlasu s dalším užíváním citovaného objektu za podmínek dle původní dohody, to je dle projednání 17. 3. 1995 na OÚ Hukvaldy. Dne 9. 6. 1999

předkládá starosta obce předsedovi ZO TŠC k podpisu nový návrh smlouvy (o nájmu nebytových prostor), avšak za zcela jiných podmínek než bylo dohodnuto 17. 3. 1995 na OÚ a bez jakéhokoliv projednání s uživatelem objektu.

Na schůzi výboru ZO TŠC Hukvaldy dne 2. 7. 1999 byla záležitost návrhu nové nájemní smlouvy prodiskutována a bylo rozhodnuto, že projednáním nového návrhu smlouvy (z června t. r.) o užívání nebytových prostor (klubovny ZO TŠC) s vedením obce se pověřují místopředseda ZO Pavel Kroča a pokladník Jiří Pělucha. Jednání povedou s tím, že ZO souhlasí s návrhem smlouvy za předpokladu jejího doplnění o dokončení plynofikace objektu.

Na schůzi dne 2. července 1999 vzali přítomní účastníci na vědomí rezignaci předsedy ZO TŠC Hukvaldy Josefa Jalůvky (ze zdravotních důvodů). Vedením organizace pověřili místopředsedu Pavla Kroču až do dalšího řešení. Protokolární předání a převzetí funkce se uskutečnilo 9. července 1999 v klubovně za účasti členů výboru ZO TŠC Hukvaldy.

Tolik k činnosti ZO Svazarmu Hukvald (dříve Sklenov), jejíž nástupnickou organizací se stala ZO technických sportů a činností Hukvaldy.

Zdeněk Hubeňák st.

Ukončení činnosti ZO TŠC Hukvaldy (bývalý Svazarm)

Ke dni 30. dubna 2000 došlo k ukončení činnosti ZO technických sportů a činností Hukvaldy, která se v roce 1990 stala nástupnickou organizací ZO Svazarmu Hukvaldy. K ukončení činnosti ZO došlo v souladu se Stanovami občanského sdružení Asociace víceúčelových ZO technických sportů a činností.

Ve smyslu těchto stanov došlo také k likvidaci majetku ZO (původně ve správě ZO), a to výřazením, odprodejem apod. Ostatní vlastní majetek, jako vybavení klubovny (v rekonstruované bývalé prá-

delně v Dolním Sklenově), byl přenechán OÚ Hukvaldy k využití zájmovými a společenskými organizacemi působícími v obci. O zbylé peněžní hotovosti, po uzavření pokladní knihy, bylo rozhodnuto tak, že celková částka 8 tis. Kč byla předána OÚ Hukvaldy s určením následujícího použití: 4000 Kč na podporu kroužku leteckých modelářů, který přešel na ZŠ Leoše Janáčka a 4000 Kč na podporu činnosti mládežnického družstva požárníků. Takto byla uzavřena kapitola jedné, dříve bohaté zájmové činnosti v obci, o níž podrobněji bylo možno číst v článku „Z historie Svazarmu na Hukvaldech“, publikovaného na pokračování v HO č. 5/1999 až 4/2000.

Pavel Kroča

Účastníci odboje vyznamenáni

Ve čtvrtek 27. července 2000 se na obecním úřadě v Hukvaldech uskutečnila malá slavnost. Za účasti zástupkyně Českého svazu bojovníků za svobodu, plukovníka České armády a pana starosty převzali naši občané, pánové **Vilém Kuboš** a **Vladimír Seděnka** a paní **Růžena Alexejevová** ze Staré Vsi nad Ondřejnicí významné ocenění. Byla to **Pamětní medaile k 55. výročí konce 2. světové války za účast v boji za národní osvobození v letech 1939 až 1945**. Dekret k ní je podepsán ministrem obrany Vladimírem Vetchým a předsedou vlády ČR Milošem Zemanem. (Fotografie vyznamenaných je otištěna na následující straně.)

Čestnou medaili ČSBS za dlouholetou a záslužnou práci pro Svaz bojovníků za svobodu převzala paní **Božena Boháčová** (pozn. redakce: paní Boháčová je rozená Marková z Dolního Sklenova, její rodina byla persekována, rodiče i sourozenci byli v koncentračních táborech).

Vyznamenání byli dojeti, že se na ně a na jejich činnost nezapomíná, i když od konce války uplynula dlouhá doba. Gratulanti jim přáli hlavně zdraví a ještě mnoho spokojených let.

Iva Kornetová

Hukvaldy ztrácí jednu ze svých dominant

Člověk zapojený do shonu běžného dne často mnohé věci kolem sebe zařazuje do skupiny všedních věcí a svůj náhled na ně přehodnotí až se svým věkem nebo až nejsou.

Jsmo ochotni registrovat ve svém okolí většinou hodnotu člověkem vytvořených artefaktů. Hodnotu výtvorů přírody většínou vnímáme jen povrchně, poněvadž je příroda vytváří sama. Mezi tyto objekty můžeme určitě zařadit i stromy ve vesnici. Díváme se na ně jako na nedílnou součást krajiny, svého okolí a upoutá nás pouze změna, to když uschnou nebo je zlomí vítr. Tak tomu snad je i s obrovským jilmem horským (*Ulmus glabra HUDSON*), ještě rostoucím, ale hynoucím na křížovatce v Dolním Sklenově směrem na Kozlovice a Hukvaldy (křížovatka s reklamou z not naproti domu Šeděnkových a Jurečkových).

Jilmy (lidově břest) u nás rostou jako původní dřeviny ve třech druzích. V nižších polohách jilm habrolistý (*Ulmus caprinifolia*), jilm vaz (*Ulmus laevis*). V horských polohách jilm horský (*Ulmus glabra*). V našem okolí roste přirozeně jen jilm horský. Vyroste do výšky až 40 m, list se podobá trochu lísce a je charakteristický nesouměrnými laloky na řapíku listů. Semeno je okřídlená nažka tvaru penízku, která poměrně brzy, již v červenci, padá ze stromu. Jeho dřevo je velmi tvrdé, svým charakterem se podobá dřevu akátu, snad dubu.

Všechny druhy jsou napadány grafiózou jilmů. Je to nemoc, která byla zjištěna v Evropě po první světové válce a byla dovezena z Asie. Způsobuje ji houba *Ophiostoma ulmi*, která ucpává trachey (cévy a cévice — kanálky), kterými proudí do korun ze země voda se živinami. Postupně se vytvořily nové kmeny této houby, které soustavně decimují stavy jilmů po celé Evropě. Spóry hub přenáší na svém

Kultura

Romance o duši Leoše Janáčka

/Jaroslav Vyplél/

těle podkorní hmyz, a to především kůrovci zvaní bělokazi. Nákaza má velmi rychlý spád, při kterém dochází k zadušení stromu, žloutnutí listů a jejich opadávání. Potom nastává opad kůry z malých větví, později z velkých a kmene. V krajině pak nakonec zůstane stát světlá kostera, ze které se lámou a postupně padají jednotlivé větve od těch drobnějších, až po velké.

V našem okolí rostly dospělé jilmy v malém množství na Hůrkách — ve Střemšáku nad Krnalovicemi, na Kazničově a kolem hradu. Nádherní jedinci stojí v posledním hradním nádvoří. Pevně jsem doufal, že nemoc tyto jilmy nezasáhne, že obranou jim bude rozptýlenost v krajině. Již předloni jsem pozoroval totální úhyn stromů ve Střemšáku a v okolí hradu. Letos se tento úhyn přenesl i na další stromy. Obrana je velmi těžká. Pomůže pouze izolace. Rovněž čím je strom mladší, tím je odolnější. Proto lze předpokládat, že do tří let nebude v okolí Hukvald starší jedinec jilmu jak 40 let.

Pro informaci uvádím technické parametry stromu na křížovatce „noty“ :

- výška přibližně 32 cm,
- obvod ve výčetní tloušťce (tj. v 1,30 m) rovných 600 cm,
- z toho vypočítaný střední průměr v 1,30 m je 191 cm,
- objem koruny úctyhodných 7235 m³.

Strom je chráněný státem podle Vyhlášky Ministerstva životního prostředí ČR č. 395/1992. Hodnota dříví takového stromu je z největší části pouze hodnotou paliva, ale společenská hodnota, kterou jsem stanovil podle metodiky MŽP je 771 540 Kč (sedmsetšedesátjednatísícpětsetčtyřicet Kč). V současnosti se pracuje na metodice nové, ale nelze předpokládat, že bude nižší, spíš naopak.

Společně s klíněnkou, která napadá jírovec (kaštan), máme zde dalšího škůdce, který zasahuje velmi viditelně do našeho okolí a bohužel znehodnocuje společenskou hodnotu majetku.

Ing. Svatopluk Léu

*Putovala duše k bráně ráje,
přistoupí a vidí: zavřená je.
Tluče zas a tlouci nepřestává.
Kdo jsi, duše prudká, nedočkavá?
Ozvala se odměřená slova.
Otevři, jsem duše Janáčkova.
Tak tys duše toho bouřliváka,
jehož pravdivé a nové tolik láká,
který malosti zeď tvrdým čelem bořil,
aniž se kdy autoritám kořil?
Vždyť jen po svém, přímo uměl mluvit,
zato fílistry byl drcen, div ne ubit,
jak pískali, netancoval polku,
říkal pravdu všem bez okolků,
dovedl být prudký, neúchylný,
v uměleckém projevu vždy silný!?*
*A tak hlasy žaloby i chvály
střídavě na duši dopadaly.
Chystal cestu Broučka do měsíce,
libretisty týral víc a více,
režiséry, také dirigenty,
však poznali, že s ním nejsou žerty.
Séfy, sólisty a primadony
dopaloval nezvyklými tóny,
text i hudbu neustále měnil,
na kritiky často zuby cenil...
Zpěvákům se mnohdy tajil dech,
nechal je i chodit po čtyřech.*

*Za své skladby bít se uměl, věru,
devět let pak čekal na premiéru,
pro níž postupoval četná klání.
A v cizině? Cožpak měl kdy stání!?*
*Jen se ptejte třeba Mikoty,
co mu s ním dal Londýn roboty.
Na Jenůfu zeptejte se Calmy:
Aspoň špetku vděku kdyby dal mi..
Zeptejte se jeho žáka Chlubny,
tympány jak uměl plytvat, bubny!
Otažte se Mistra Bakaly
na skript Janáčkových četná úskalí.
Duše nyní patrně se zasní,
ale známý hlas shůry zazní:
Objevil jsi něco, táží se tě?
Ano, osobitou hudbu v lidské větě,
kterou jsem si ověřoval prvý
na studiu prosté lidské mluvy,*

*nejen lidské, také mluvy ptačí,
na všech zvucích, ve smíchu i v pláči.
To je hezké, praví Petr, ale
zda jsi něco psal i k boží chvále?
Glagolskou mši, lehce se mi psala
a pak vsutku za oslavu stála..
V tom se ozvou známé tóny hůry,
už to hrají, pějí nebes kůry!
Tympánů a kotlů, trubek zvuky,
jak by táhly v nebe celé pluky,
je jak by někdo bušil v bránu.
Amen!!! Slyšet zpěv ten rozjásaný.
Povídáš mše — Petr dí — a k boží chvále?
Nu, tedy poslechnem si dále.
Hlavu naklonil a břeje snímá
a pod vousy úsměv šelmovský má.
Povídáš mše? Hledme, inu možná,
na mši je ta skladba málo zbožná,
pokory v ní vsutku poskrovnu je,
ale zato je tak zcela tvoje...
Divná hudba, nezvyklá a smělá,
ale citíš: zem se chvěje celá...
Věz, že v ráj ti cestu otevřela!*

*Nebeský zpěv zní teď hudbou jinou.
Smetaňa hle, Dvořák druha vítají,
Sušil, Bartoš s úsměvem mu kynou,
hudci Peláři i Trné skočnou zahrají.
Leoš Janáček? Teď na obláčku stane,
zapisuje tóny, jimiž mluví nebešťané.*

Verše i kresbu redakci poskytl pan Karel Žák z Hukvald.

Janáčkovy záznamy lidových písní v Dolním a Horním Sklenově a na Hukvaldech

Jméno Leoše Janáčka a lašský folklor patří nerozlučně k sobě. Skladatelovy oblíbené orchestrální a komorní úpravy lidových písní a tanců našly svou předlohu nedaleko jeho rodiště. Na Hukvaldech samotných a v přilehlém Dolním a Horním Sklenově zřejmě nežili tak výrazní interpreti jako byl Jan Myška v Petřvaldu, Josef Křístek v Mniší, muzika rodiny Válkových a František Klepáč v Kunčicích či Žofie Havlová v Kozlovicích. Příležitost vyslechnout a zapsat lidovou píseň však našel i ve svém rodném prostředí, kam jezdil odpočívat.

DOLNÍ SKLENOV

Pravděpodobně nejstarší jsou záznamy lidových písní z Dolního Sklenova. Tam bydlela rodina starosty Jana Smolíka (1842—1921). Jan Smolík byl civilním povoláním zahradník (tak se kdysi označovali menší sedláci — pozn. redakce) po svém otci a funkci starosty obce Sklenov-Hukvaldy zastával v letech 1883—1912. Bydlel v Dolním Sklenově čp. 14 se svými dětmi a ženou Marií (1843—1916), která pocházela z rodiny sedláka Josefa Matuly z Horního Sklenova.

Starosta Smolík je dnes proslaven stejnojmenným fejetonem, který vyšel v brněnských Lidových novinách (18. 3. 1923) a byl později přetištěn v souborném vydání Janáčkových fejetonů z LN. Fejton obsahuje lidová vyprávění a úpravy lidových písní, které tehdy skladatel zapsal během návštěvy u Smolíků. Ačkoliv je ve fejetonu událost datována časovým určením „odpoledne k soumraku z r. 1901“, obvykle se uvádí rok 1898 (podle skladatelova zápisníčku z roku 1898, jedna z písní se také objevuje v předmluvě k B III).

V podání členů Smolíkovy rodiny Janáček vyslechl a zachytil nápěvy oněch tří

písní, které známe v úpravách z fejetonu (*Radujte se všichni, Sklenovské pomezí, Podte, podte, děvčatka*). S výjimkou poslední jmenované písně se původní Janáčkovy záznamy nápěvů nacházejí na volných listech s texty písní, které zapsal Smolík. Ten napsal Janáčkovi i texty dalších pěti písní, z nichž pouze k písni *Dobře pravili předkové naši* si skladatel poznačil také nápěv. Janáčkův — Smolíkův záznam je zřejmě nejdelší dochovanou podobou této písně vůbec — má 6 slok. Varianta v B II, 547 z Kopřivnice je pouze se 3 slokami, podobné varianty v pozdějších sběrech i tištěných sbírkách (např.: A. Kubeša–J. N. Polášek: *Valaské písničky VII. Písňe z doby roboty, zbojnické a vojenské*. Valašské Meziříčí 1989. Píseň č. 22b).

Starostova žena Marie Smolíková zpívala výše zmíněnou žatevní *Podte, podte, děvčatka* a další tři písně, u nichž Janáček zapsal texty i nápěvy: *Vlk se ženit chtěje* (srov. B III, 1448 aj.), *Zafukej větríčku dolu dolínečku a V ponděli na jarmak půjdem*. V zápisníčku dál najdeme táhle písně *Zpoza Javornička (Ondřejnička) vychází denička a Aj, už su kose nade mlynem*. Zde si skladatel stihl zaznamenat

pouze jednu sloku a u dalších dvou písní si poznačil jen začátek (duchovní píseň *Oroduj za nas* a žatevní *Aj, vy ženci, co žnete*). Tyto úryvky provází nápěvek mluvy „staré Matulové“, což byla zřejmě matka starostovy ženy.

J. Smolík se i v případě sběru lidových písní v Dolním Sklenově projevil jako vý-

jimečný člověk se smyslem pro historii a umění. Ne náhodou byl zakladatelem a autorem *Pamětní knihy obcí Sklenov-Hukvaldy* (1898), agilním členem Čtenářsko-pěveckého kroužku na Hukvaldech a později čestným občanem Hukvald. Janáček jej ve svém fejetonu charakterizoval:

„Mnoho období volili ho starostou. Uměl čelit panské zvůli i vzpírat se otročině místického hejtmana.

Byl písmák i muzikant.“

HUKVALDY

Na Hukvaldech si Janáček najímal prázdninový byt v rodině Vincence Sládka pravděpodobně od 90. let 19. století do roku 1905, kdy si koupil domek na Hukvaldech jeho bratr František. U Sládkových Janáček často sledoval malého Vincence (1895—1929) a jeho sestru Ludmilu provdanou. Žákovou (1900—1982) a zvěčnil je prostřednictvím zapsaných nápěvků dětské mluvy, které najdeme v řadě fejetonů a studií zaměřených na analýzu zvuku lidské řeči.

Jako náhodně se jeví záznamy tří následujících písní:

Ach už tyh ručiček není zpíval v prosinci 1902 malý Vincenc Sládek. Janáček znal přinejmenším její variantu z Příbora — B III, 1145 a vzdálenější variantu z Velké od Martina Zemana — B III, 1183.

Koleda *Narodil se nam syneček, posíláme k vám* byla zapsaná o rok později opět kolem vánoc a zpívala ji malá Lidka. Záznam provází skladatelova poznámka: Tak to má být! Ze všech stran slyším večer dětské koledy. Incipit koledy Janáček použil po šesti letech společně s úpravou koledy *Narodil se Kristus Pán* ve fejetonu Světla jitřní — LN, 24.12.1909.

Také třetí píseň *Když Panna Maria po světě chodila* Janáček zachytil v období vánočních svátků (notový zápis na následující straně). Ocitoval ji ve fejetonu *Loni a letos* (Hlídka, XXII/3 1905, s. 207), kde najdeme i popis situace po příjezdu do rodiny Sládkových o vánocích r. 1904:

„Přišla Sládečková s otázkou:
Už si zpívala?

A Lidka nesměle, tu silněji, tu slaběji, jakoby plícemi ještě neuměla v písničce pracovat, zpívala:

Písničce ji Vinca naučil.“

Jedná se o baladu s legendárním námětem, jejíž varianty jsou doloženy na území Čech, Moravy, Slezska, Slovenska, má ekvivalenty i za hranicemi těchto území, mívá kolem 15 a více slok (podrobněji viz M. Šrámková — O. Sirovátko: *Katalog českých lidových balad. I. Demonologické náměty, II. Legendární náměty.* Brno 1990, s. 54—58).

Janáčkův zápis se zachoval pouze v tištěné podobě ve fejetonu, kde je jen první sloka. Původní zápis je nezvěstný a nemáme tudíž podrobnější představu o rozsahu textu v Janáčkově záznamu, který je však velmi zajímavý z hlediska věku interpretky (4 roky).

V červenci 1906 (17. a 28.) vznikl dvojí záznam písně *Ty musíš, má milá, něco na mě vědět*. O proměně nápěvu a jejích příčinách Janáček podrobně uvažuje v letáku *Sbíráme českou národní píseň na Moravě a ve Slezsku*. Sběratele lidových písní, kterým byl tento leták určen, chtěl připravit na náročnou situaci v terénu a upozornit je na variabilitu folklorního materiálu (JLPH, s. 500—502).

Úplný text písně tehdy skladatel zapsal od Jana Morisáka (1893 Hukvaldy — 1981 Horní Sklenov), syna stolaře, který tutéž situaci později připomněl v rozhovoru otištěném v knižičce I. Stolaříka: *Leoš Janáček ve vzpomínkách svých spolurodáků* (Opava 1958, s. 12—13).

HORNÍ SKLENOV

Rok 1906 a zahájení činnosti Pracovního výboru pro českou národní píseň na Moravě a ve Slezsku přinesl do Janáčkově kalendáře řadu aktivit. Uskutečnil jeden výjezd na slovenskou stranu do Makova, zavítal na Janovu paseku u Vsetína, ale jinak navštěvoval především lašské lokality. Dopis adresovaný Ferdinandu Vachovi dne 28.července 1906 obsahuje skladatelovu poznámku, že pilně sbírá lidové písně a neměl odpočinek. Itinerář Janáčka — sběratele z léta roku 1906 to dokazuje:

23. 7. — Ostravice, 25. a 30. 7., 2.—3. 8. — Lubno, 29. 7. — Metylovice?, 5. 8. — Horní Sklenov. (Po krátké zastávce v Brně jel přibližně 8. srpna do Luhačovic, kde dále zapisoval písně z lokality Sehradice u Luhačovic).

Ve výkazu Pracovního výboru pro českou národní píseň na Moravě a ve Slezsku se hornosklenovský sběr objevuje s upřesněním „5 ženských“. Jednalo se o následující obyvatelky Horního Sklenova: Rozálie Ermisová roz. Světlíková (1844—1910), manželka zedníka Mikoláše Ermise čp. 39, Veronika Matějková roz. Smolanová (1861—1936), manželka nádeníka Ondřeje Matějka čp. 9, její neprovdaná sestra Marie Smolanová (1848 až 1941), preclíkářka z Horního Sklenova čp. 12, Anna Glosová roz. Kalmusová (1835 až 1919), žena pasekáře a ševce Václava Glosa čp. 17. K nim Janáček řadí Františku Čajánkovou, jejíž totožnost se nepodařilo určit (Janáček se buďto zmýlil v křestním jménu, anebo se jednalo o ženu z okolních osad či obcí.)

V případě sběru v Horním Sklenově se jedná o ucelený soubor sedmnácti lidových písní. Můžeme tu poukázat na jejich nezměněný seznam ve studii J. Vysloužila (JLPH, s. 113), který otiskl šest z nich (JLPH, s. 544—548). Píseň *Svit, měsíčku*

jasny je navíc známá ze sbírky L. Janáčka a P. Váší Moravské písně milostné (1930—1937).

Janáčkovy záznamy lidových písní z Hukvald a z přilehlých obcí Horní a Dolní Sklenov jsou přínosné z různých hledisek. V rodině starosty Smolíka Janáček zachytil velmi starou vrstvu zpěvní tradice. V několika letech po přelomu století si náhodně zaznamenával folklor nejmladší generace v rodině Sládkových na Hukvaldech. Janáčkovu úsilí vyvrcholilo rokem 1906, kdy pod patronátem akce Lidové píseň v Rakousku soustředěně zachytil soubor lidových písní v Horním Sklenově. Zatímco sběry z Dolního Sklenova a Hukvald posloužily Janáčkovu při psaní fejetonů, záznamy z Horního Sklenova se staly součástí archivu Pracovního výboru pro českou lidovou píseň na Moravě a ve Slezsku a skladatel je náležitě vědecky zpracoval.

Zkratky:

B II — Bartoš, F.: Národní písně moravské, v nově nasbírané. Brno 1889.

B III — Bartoš, F. — Janáček, L.: Národní písně moravské v nově nasbírané. Praha 1899, 1901.

JLPH — Leoš Janáček o lidové písni a lidové hudbě. K vydání připravil a úvodní studii napsal Jiří Vysloužil. Praha 1955.

LN — Lidové noviny

PhDr. Jarmila Procházková

Pozn. redakce: autorka je pracovnící Moravského zemského muzea v Brně.

Památník Leoše Janáčka opět v provozu

Po několikaměsíční rekonstrukci byl v neděli 2. července Památník opět otevřen pro veřejnost. Zároveň byl uveden jeho nový správce pan Karel Dohnal.

K malé slavnosti se sešli ctitelé Leoše Janáčka. Zahájila ji Dr. Alena Němcová z Nadace Leoše Janáčka Brno, která celou rekonstrukci nemalou částkou financovala. Tuto skutečnost ocenil hukvaldský starosta Petr Sobotík, který vyslovil uspo-

kojení nad tím, že i přes spor o vlastnictví budovy Památníku mezi Hukvaldy a Nadací Leoše Janáčka bude nadále místem, kde bude náš slavný rodák připomínán. Znalkyně Janáčkova díla dr. Svatava Příbáňová pozvala účastníky k první prohlídce.

Na žádost redakce zaslala paní dr. Alena Němcová příspěvek o Památníku – od historie až po současnost:

Tři měsíce po slavném provedení *Její pastorkyně* v pražském Národním divadle jmenovala rodná obec Leoše Janáčka svým čestným občanem. V poděkování obecnímu výboru se skladatel vyznává: „Vždyť víte, že s celou duší lnu k těm chaloupkám, k těm lesům, ku všemu jak to leží a běží pod Hukvaldy!“ Nebyla to jen zdvořilostní slova, Janáček se pravidelně na Hukvaldy vracel a trávil v rodině Sládkových dny plné pohody o letních prázdninách, někdy zajížděl i o Vánocích a na jaře. Není divu, že zatoužil mít na Hukvaldech vlastní domek, být skutečným, ne pouze svátečním občanem Hukvald. Dva z jeho sourozenců, sestra Josefa, provdaná Dohnalová a bratr František se již počátkem století vrátili do Hukvald: František, i když ne nastálo, přijel až z Petrohradu a v roce 1905 si od rodiny Valentina Kološe koupil domek, který na Velké Straně (nyní Podoboří) postavil v roce 1790 Jiří Strnad. Pečlivost, se kterou František nakreslil plány domku, nasvědčuje tomu, že měl v úmyslu domek

zvelebit a na stáří se v něm trvale usadit. Tři roky po nabytí však ve věku 52 let zemřel a jeho žena Máša, která byla na Hukvaldech cizinkou, 31. prosince 1921 prodala dům švagrovi Leošovi a za čas se odstěhovala k polskému příbuzným. Trvalým obyvatelem domku byla po rozvodu s Jindřichem Dohnalem sestra Josefa. Janáček byl na svůj „zemanský statek“ náležitě hrdý, i když stoletý dům mu občas dělal starosti — bylo třeba opravit střechu, vysušit sklepy. V lednu 1928 zavádí do domku elektrinu, o tři měsíce později se pouští do přístavby horní světnice, kterou chce mít do léta připravenou pro vzácnou návštěvu — paní Kamilu Stösslovou. S ní tráví počátkem srpna v hukvaldském domku poslední dny svého života, z něhož odešel 12. srpna 1928 v ostravském sanatoriu.

Ve své poslední vůli odkázal Leoš Janáček domek s lesem, polem a zahradou obci Hukvaldy a k tomu přidal částku 20 000 Kč na údržbu. Doživotní právo na užívání měla skladatelova žena Zdenka, samostatnou světnici vyhradil sestře Josefě. Pro případ, že po smrti obou jmenovaných nebude mít o bydlení v domku nikdo z rodiny zájem, Janáček určil, že má být světnička dána k dispozici neženatému učiteli nebo neprovdané učitelce s povinností dohlížet na dům, dva hlavní pokoje měly zůstat v nezměněném stavu.

Zdenka Janáčková zpřístupnila domek veřejnosti 17. července 1933. Zpočátku býval otevřen jen při významných událostech nebo pro předem ohlášené návštěvy. V době války až do roku 1945 v něm bydlela rodina četnického strážmistra, od roku 1948 rodina učitele Petra Eliáše. Za jejich pobytu byla provedena částečná úprava vnitřních prostor, v zadní části byl přistavěn další pokoj. Obec pečovala o dům do roku 1959, v následujícím roce přešel tento úkol na ONV ve Frýdku–Místku. Na základě vzájemné dohody podepsané na podzim roku 1962 mezi Československým státem reprezentovaným MNV Sklenov a Českým hudebním fondem došlo „v zájmu dokonalé péče o Památník Leoše Janáčka“ k bez-

platnému převedení majetku do vlastnictví nestátní organizace Český hudební fond v Praze, který nechal provést základní opravy a za spolupráce brněnských janáčkovských odborníků instaloval v horním pokoji expozici dokumentující Janáčkův vztah k rodnému kraji. Smlouvou ze dne 4. října 1994 darovala Nadace Český hudební fond hukvaldský Památník Nadaci Leoše Janáčka, která po vyřešení vlastnického sporu přistoupila v loňském roce ke generální opravě celého objektu. Při opravě se snažila co nejvíce přiblížit základní vzhled domku stavu, v jakém jej v roce 1928 Leoš Janáček opustil. Návštěvníci v Památníku najdou historickou část původního Janáčkova interiéru, expozici fotografií a faksimilií, které se váží ke skladatelovým pobytům na Hukvaldech, a nově vytvořený hudební salon, kde si ti náročnější budou moci poslechnout špičkové nahrávky Janáčkových skladeb, v budoucnu též shlédnout hudební filmy o skladatelově životě a díle.

Dr. Alena Němcová

Domov ve slavném domě či „kde domov můj“

Na znovuotevření Památníku Leoše Janáčka jsem byla paní Klečkovou vyzvána, abych zavzpomínala, jak se žilo naší rodině ve slavném domě. Dlouho jsem váhala — není snadné nezaujatě postihnout alespoň část z toho, co zůstalo za více než třicet let našeho působení v jeho zdech v mých vzpomínkách. Když jsem stála mezi přítomnými jako host, uvědomila jsem si, že po roce 1931, kdy zemřela Janáčková sestra Josefka, jsme tam byli vlastně jediní nájemníci s trvalým pobytem. Jak se nám tedy žilo u Janáčků?

Pamětníci vzpomenu, že v roce 1948 byla na Hukvaldech zřízena měšťanská škola. Do ní byli povoláni oba moji rodiče — Petr a Juliána Eliášovi, aby nastoupili na potřebná učitelská místa. Nevím, jak to přijali oni, ale se starším bratrem Petrem, zabydlení mezi svými kamarády

v Kozlovicích, jsme se nijak neradovali. V létě 1948 jsme se tedy stěhovali s tím, že dočasně budeme bydlet v Janáčkově domku — než se uvolní či najde vhodnější byt pro rodinu učitelů. K bydlení naši čtyřčlenná rodina byla vyhrazena za malou předsíňkou úzká, studená kuchyň a jeden pokoj. Za kuchyní dřevěná veranda a suché WC. Bylo mi šest let a stále si dobře vybavuji stísněnost až úzkost, která se mě při vstupu do domu zmocnila a po léta provázela. Za vstupními dveřmi vpravo byl v chodbě stolík, na něm prosklená pokladna se zámekem a nad ní nápis „Vstupné dobrovolné“. Vlevo vstup do Mistrovy pracovny a ložnice v původním stavu, nahore v přistavěném pokoji expozice Lašska. K naší radosti dost rozsáhlá půda, kde tatínek v bednách a krabicích přechovával spoustu knih a školních pomůcek — jinam se nedaly umístit. Rodiče nám vysvětlili, že tady budeme bydlet jen nějakou dobu a musíme respektovat, že k domu, případně i dovnitř budou občas přicházet cizí lidé. Měli jsme být vstřícní a pokud by požadovali nějaké podrobnější informace, měli jsme zavolat někoho dospělého (vypomáhala i teta Ludmila Sobotíková). Jednou měsíčně přišel pan Mlčoch, který měl od pokladny klíč, a darované vstupné z pověřeného obecního výboru vybral.

Dlouho jsem se nemohla smířit s tím, že „domů“ se jde kolem pokladny, že dům navštěvují cizí lidé a jak se záhy ukázalo, že oba naši rodiče se budou vedle své učitelské profese věnovat naplnění poslední vůle Leoše Janáčka. Janáčkův dům byl v souladu s jeho přáním v péči rodné obce, v roce 1946 zpřístupněn veřejnosti jako muzeum. Staral se o něj tehdejší starosta Jan Sobotík. Od roku 1948 připadla role správce a průvodce domu mému otci.

Po roce 1950 se zvýšil zájem veřejnosti nejen o Janáčkovu hudbu, ale též o jeho soukromý život. Počet hostů, kteří přicházeli především o prázdninách a během roku hlavně v neděli, výrazně ovlivnil život naší rodiny. Nedalo se předvídat, kdy se někdo objeví. Žádná otevíra-

cí doba nebyla stanovená, bylo běžné, že někdo musel odejít od nedělního oběda a vyhovět. Občas, v nestřeženém okamžiku, udivení hosté procházeli našim bytem. Vždy musel být někdo doma, nikdy jsme nebyli na společně dovolené. Byl potřebný pravidelný řád, aby se v těchto podmínkách dostalo na potřeby všech: dvou školáků a dvou učitelů, kteří večer usedali v kuchyni ke školním přípravám, opravě sešitů a obzvláště tatínek ještě k mnohé další osvětové práci. Po splnění svých povinností jsme my, děti, hodně pobývaly venku s kamarády z okolí. Raději dále od domu. Pokud jsme totiž byli hlučnější, tatínek nás upozorňoval, že „v těch místech sladce šeptala rodná lašská země svému velikému synu“ (jak je psáno na pískovcové desce donedávna umístěné na domku) — není proto u domu přípustný žádný křik. Takže nejen v domě, ale i v jeho okolí bylo potřeba stále respektovat jeho historii. Měla jsem pocit, že v domě není jen veřejná expozice a naše rodina se ztrátou soukromí, ale rodina pětičlenná: naše, rozšířená o Mistra, který postupně přejímal první místo v pořadí. Mnohdy jsem to nesla těžce.

V daných bytových podmínkách jsme žili až do roku 1958, kdy se začalo s přístavbou zadního traktu domu. Ztrouchnivělá dřevěná konstrukce se odstranila, vzniklo sociální zařízení a jedna místnost. V té době už bratr studoval v Brně a já jsem měla před maturitou. V průběhu let jsme uvykli zvláštnímu režimu a postupně přejímali postoj svých rodičů: ve výjimečném domě nemůže být obvyklý způsob bydlení, v péči o pozůstalost jeho bývalého majitele jsme i my začali nacházet své poslání. V roce 1960 převzal úlohu obce ONV Frýdek-Místek a po něm v roce 1963 Český hudební fond v Praze. Janáčkovu muzeum se v roce 1960 přeměnilo v Památník Leoše Janáčka.

Tatínek ve funkci správce se značnou měrou podílel nejen na zajištění chodu a propagaci Památníku, ale též připravoval texty o Hukvaldech do ostravského

rozhlasu, spolupracoval na přípravách Janáčkova hudebního Lašska a byl činný v mnoha jiných osvětových sférách. Začala jsem se zajímat o věci, které „služba“ naší rodiny zahrnovala. Sledovala jsem, jak tatínek pečlivě sepisoval inventář, zavědł inventární knihy, uspořádal muzejní písemnosti, korespondoval s vlastníky domu ve věci potřebných oprav a údržby.

Dnes mi připadá neuvěřitelné, že do roku 1960 bez nároku na jakýkoliv honorář. Maminka se od roku 1965 (po odchodu ze školství do důchodu) věnovala celodenní průvodcovské službě. Mým hlavním úkolem byly uklidové práce, občas jsem však musela suplovat i službu průvodce. Mnozí hosté přicházeli dobře informováni, jejich všetečné dotazy byly pro mne výzvou, abych se začala blíže zajímat o život a dílo skladatele. Odměnou mi byl dík mnohých, kteří se s pohnutím přišli poklonit památce našeho hudebního velikána. Měla jsem příležitost poznat zajímavé lidi.

Nadprůměrné množství práce ve školství i veřejném životě, nedostatek soukromí a odpočinku, zřejmě přispěly k tomu, že nad nelehkým údělem tatínka zvítězila zákeřná nemoc. Zemřel, zcela vyčerpan, krátce po svých 57. narozeninách, aniž mu bylo dopřáno dále realizovat své představy o propagaci Hukvald, jejich slavných rodáků a pokračovat v započaté vlastivědné práci. Poslední měsíce života, které jsme s ním bolestně sdíleli, silně ovlivnily náš další osobní i rodinný život. Tvář i tvář smrti vidíme hodnotu života.

Po jeho smrti vyvstala otázka, co dál ve slavném domě. Bylo zřejmé, že maminka, zasažena touto událostí více než jsme předpokládali, může najít smysl probuzení do dalších let jen v případě, že bude v práci pokračovat. Zvládnout všechny povinnosti však bylo nad její možnosti. Bratr, který se ve všech tíživých situacích i v dalších letech ujímal vedení, rozhodoval a zařizoval, nám byl hlavní oporou. Dohodli jsme se na možném způsobu výpomoci a spolupráci. Maminka tedy nastoupila na další léta do služeb Českého hudebního fondu jako správce a průvod-

ce památníku LJ. Bratrova rodina jí poskytovala útočiště a pomoc kdykoliv bylo potřeba. Moje rodina (to už jsem byla trvale v Olomouci) spíše zázemí ve věcech administrativních. „Domů“ jsme jezdili co možná nejčastěji. Podílela jsem se hlavně na účetnictví, úřední korespondenci a trpělivě či někdy méně trpělivě jsme přijímali různé informace o událostech, které dny během naší nepřítomnosti přinesly. Musím přiznat, že můj manžel byl mnohdy vstřícnější, a také ocenit, že krátce po vstupu do naší rodiny nastudoval život a dílo Leoše Janáčka a často s maminkou diskutoval a ujasňoval si některé události, aby byl též připraven sloužit. Neúnavná a obětavá práce maminky byla v našich očích udivující. Energie, s níž se oddávala této činnosti, mě mnohdy až zahanbovala (když jsem se s ní srovnávala). Ve chvílích, kdy jsem propadala pochybnostem, proč jsme se na takovou službu dali, byly pro mne povzbuzením zápisy v pamětní knize, z nichž je dodnes patrné, kolik lidí její výklad a osobní nasazení oslovilo. Rostoucí náročnost na údržbu a provoz však vyvolala potřebu obrátit se o pomoc do sousedství. Chtěla bych vzpomenout na pana Františka Konvičku, který v létě chodil kosit trávu a udělat menší venkovní práce. Po jeho odchodu nějaký rok vypomáhal pan Ladislav Rek se svou manželkou — starali se o údržbu a úklid.

Z výročních zpráv, které jsme každoročně zpracovávali pro majitele — ČHF v Praze, mám dodnes některé údaje uchovány. Uváděl se přehled o počtu návštěvníků, o prodeji propagačního materiálu, provedené i plánované údržbě. Je možné, že se tyto informace ani v obci nezveřejňovaly a domnívám se, že by mohly mnohé zajímat. Například počty návštěvníků, kteří za rok přešli Památníkem. Snad nejnáročnější byla léta 1982 až 1984. Mohu uvést konkrétní čísla:

1982 5340 osob
 1983 6250 osob
 1984 9700 osob
 (projevil se jubilejní rok od narození LJ)
 1985 6370 osob

Vybavují se mi letní dny tohoto údobí. Naše dvě děti si zvykly daleko lépe než já na to, že pobyt u babičky je spojen s ruchem v domě a podobně jako i já v jejich věku se často uchylovaly na půdu k tajemným bednám, které tam zůstaly na svých místech. Začali jsme si uvědomovat, že při takovém provozu bude potřeba pomýšlet na ukončení činnosti. Maminka poznávala, že na tak náročnou službu už nemá zdraví ani dost sil. Starala se, kdo by mohl být jejím nástupcem — dobře věděla, že nestačí být jen zaměstnancem s danou pracovní dobou. Když v roce 1985 oslavila 75. narozeniny, po předchozím projednání, navrhla jako svého nástupce pana Bohumíra Volného. Český hudební fond její návrh uvítal a já osobně se domnívám, že to byla volba velmi zdařilá. Pod vedením pana Volného se Památníku dostalo svědomité péče i propagace. V prosinci 1985 maminka ukončila téměř 37 let služby v zájmu prezentace života a díla Leoše Janáčka.

Po odchodu z aktivní služby však začala výrazně chřádnout — průvodcovství jí skutečně přinášelo hlavní náplň života posledních let a velkou měrou ovlivňovalo také způsob života našich rodin. Dodatečně si to začala uvědomovat. Vnoučata zatím odrostla do potřebné samostatnosti, bez motivace se cítila zbytečná. Volnost nepřišla v době, kdy mohla uplatnit ještě i své jiné vlohy a zájmy. Její příznačná aktivita se začala vytrácet, uzavírala se do sebe. Ze života odcházela tíše a vyrovnaně, poslední měsíce už uzavřená ve „svém světě“. Její odchod znamenal pro mě definitivní konec domova v hukvaldském slavném domě. Bylo to smutné loučení — likvidace veškerých věcí a písemností, které jsme po léta skladovali, mi odkryla mnoho událostí, na něž jste si dříve neudělali čas. Musím však přiznat, že celá léta jsem do domu vstupovala s pocitem, že tam je ještě „někdo“ s námi.

Oba rodiče byli za svou dlouholetou a obětavou práci oceněni Českým hudebním fondem Čestným diplomem — tatínek v roce 1968 a maminka v roce

1985. Stísněně bytové poměry, vedle učitelského povolání práce ve veřejném životě zabíraly všechnen volný čas. Není tedy divu, že se rodinný život za takových okolností nemohl odvíjet v harmonickém ovzduší. Přes všechny nepříznivé skutečnosti jsem neprošla údobím, kdy bych si rodičů nevážila a vždy jsem se domů vracela s vědomím, že nás vzájemně spojuje silné pouto, být se o tom příliš nemluvalo. Oceňujeme, že nám, oběma dětem, za osobních obětí umožnili vystupovat a vždy s opravdovým zájmem sledovali naše studijní a později i profesní výsledky.

Mám-li uzavřít téma, jaký byl domov ve slavném domě, mohu odpovědět: nedal (či vzal) láskyplně pohodové rodinné prostředí, avšak nabídl mimořádnou možnost žít v rodině obětavých, pracovních rodičů, kteří vše, co dělali, činili nezištně. Vždy žili tím, co navenek prezentovali. Doma jsme měli jistotu a zázemí až do své samostatnosti. Slavný dům mi umožnil poznat (ať už přímo nebo zprostředkovaně) mnoho zajímavých lidí, nahlédnout do světa hudby, ovlivnil moji kulturní orientaci. Teprve teď mám více času a možností se vracet k písemnostem, které po rodičích stále ještě přechovávám. Otevírám nashromážděné knihy a úvahy o Leoši Janáčkovi s opravdovým zájmem a sdílím jeho rodadckou hrdost, vyjádřenou hudbou i slovy. Seznamuji se blíže s Tím, v jehož stínu jsem od dětství žila.

Když jsem 2. července procházela zrenovovaným domem, měla jsem nečekaný pocit. Nostalgie nad ztraceným domovem se vytratila, těšilo mě, že i my jsme přispěli kdysi k tomu, aby dnes Památník v celém svém rozsahu připomínal lidskou i hudební velikost našeho světového hudebního skladatele. „Naše“ éra patří minulosti, s novým majitelem a novým správcem začíná nová etapa historie domu. Jsem ráda, že ve funkci nového správce je opět zasvěcený hukvaldský rodad. Panu Karlu Dohnalovi upřímně přeji, aby se mu dařilo uskutečnit jeho představy o poslání slavného domu.

Závěrem bych uvedla část z úvahy o hukvaldském podzimu, jejím autorem je můj otec: „Lístek odvanutý, jednou spadlý na zem, nikdo znovu neupevní k větví. Zezlostnou i stránky kronik, popsaných nejslavnějšími činy. Jsou však životelkami nových dějů. Již dávno nejsou mezi námi slavní rodáci ani ti, kteří se o známost obce zasloužili, ale jejich odkaz vyrostl z Hukvald daleko do světa a z něho se — věrme — vrátí zpět“.

Tímto zastavením jsem chtěla vzpomenout 30. výročí úmrtí našeho tatínka (1970) Petra Eliáše a nedožitých 90 let naší maminky Juliány Eliášové (obě v únoru 2000).

Marie Bednářková–Eliášová

INFOCENTRUM UVÁDÍ OTEVÍRACÍ DOBU V PAMÁTNÍKU LEOŠE JANÁČKA

(tel. 0658 / 69 92 52):

Otevřeno denně mimo pondělí:

duben	10.00—16.30
květen	10.00—17.00
červen	} 10.00—18.00
červenec	
srpen	
září	10.00—17.00
říjen	10.00—16.30

V době od listopadu do března přístupno po telefonické domluvě.

Správce **Karel Dohnal**, Hukvaldy 95, tel. 0658 / 69 93 37)

Vstupné: dospělí 20 Kč
dětí, studenti a důchodci 10 Kč

rozdíl od dvou předcházejících, počasí přálo. Velkému zájmu se těšil kytarový recitál Vladislava Petráška. Druhý účinkující — jugoslávský kytarový virtuos Uroš Dojčinovič — nepřijel. Janáčkova *Liška Bystrouška*, kterou předvedl soubor Městského divadla v Ústí nad Labem, v nastudování Norberta Baxy, dopadla dobře. Mladý dirigent v rozhovoru pro deník MF Dnes prohlásil, že se bude snažit připravit co nejvíce děl Leoše Janáčka, kterého si oblíbil. Spokojenost vyjádřila i představitelka Lišky Bystroušky, sopránistka Klára Novotná, která přes počáteční obavy zvládla zpěv v přírodě, kde zpívala poprvé. Právem hudebníci prohlásili, že Bystrouška do přírody patří. Na posledním sobotním představení nazvané *O lásce a milování na hradě Hukvaldy* se těšilo mnoho návštěvníků, nebyli zklamáni. Závěr festivalu patřil vystoupení Baletu Praha s tancem na hudbu Antonína Dvořáka a Bedřicha Smetany.

O letošním festivalu lze říci, že naplnil očekávání pořadatelů a návštěvníků i přes vrtošivé počasí. Zprvu herci i diváci padali vedrem, o týden později prochládlí opouštěli představení *Rusalky* a další týden nebylo možno v amfiteátru uvést premiéru Janáčkovy opery *Počátek románu* — herci čekali v kostýmech a nalíčení a tenorista Ján Vaculík, představitel barona Adolfa, se amfiteátre proháněl na koni (kůň byl také účinkujícím). Představení v přírodě jsou sice riziková z hlediska počasí, faktem však zůstává, že prostředí hukvaldského hradu i obory několikrát násobně umocňují zážitky z nich.

Redakce

Malé ohlédnutí za VII. ročníkem Janáčkových Hukvald

V minulém čísle jsme psali o dvou festivalových víkendech. Zbývajícímu třetímu, v sobotu 1. a v neděli 2. července, na

Pozvánka

Budete-li mít cestu přes místecké náměstí, stavte se do Knihkupectví a galerie v podloubí Lev Bílek. V pondělí 21. 8. 2000 byla zahájena výstava fotografií Miroslava Lyska, kterou nazval *Frydek–Místek a okolí (město v přírodě)* a bude možné si ji prohlédnout až do 8. září. In-

ženyr Lysek, přestože je ekonom (nebo snad právě proto?) dovede najít čas a prostor, kde je svět přesně takový, po jakém uspěchaný a unavený dnešní člověk touží: klidný a přátelský. Frýdecko-Místeckem našlapal — pěšky či na kole — tisíce kilometrů, nafotil stovky obrázků. Jeho obdiv a úcta patří spíše k výtvorům lidských rukou než krásám čistě přírodním, a tak hlavním motivem naprosté většiny z 50 vystavených snímků jsou výsledky píle či víry našich předků — sochy, silnice, dřevěné kostelíky, kamenné kostely a další budovy — od kapličky až po továrnu. Místa, kterými běžně procházíme a většinou v nás nezanedávají žádné hlubší dojmy. Na stěně knihkupectví ale objevíme, že mají své kouzlo, že nejsou jen funkční a špinavé.

Míroslav Lysek je patriot s romantizujícím pohledem. Z fotografií vyplývá, jak moc má rád svůj domov, o jehož krásy se chce podělit. „Je to taková obyčejná výstava o tom, jak je u nás hezky“, říká. Prohlížím si snímek *Výhled na Ondřejník*: železniční trať a za ní zalesněný kopec působí jako dvojnásobná výzva k cestování — mám chuť vyšplhat se na vrchol a taky běžet až tam do dálky, kde se koleje protínají. A tak jdu. Věřím, že vás výstava nezklame, a jestli ve vás fotky probudí podobné pocity jako ve mně, je docela možné, že se potkáme na Ondřejníku, v údolí Morávky nebo v podvečer na Hukvaldech.

Jana Kročová

dickým, čínským tchajwanským, nepálským, africkým, japonským i japonské směsi krekerů, oříšků, pistácií.

Až do 7. září potrvá výstava řezbářských prací v kapli sv. Ondřeje. Ta by měla zahájit každoroční tradici letních řezbářských výstav. Sešla se na ní díla desítky řezbářů, navzájem velmi odlišných, věkově rozdílných, profesionálů i těch, kteří se řezbařině věnují jako amatéři. S tím korespondují i jednotlivé vystavované exponáty. Ještě stihnete se na tuto zajímavou výstavu podívat.

Že jsou na hukvaldském hradě duchové — jako ostatně na každém hradě — se můžete přesvědčit po dvě soboty — 2. a 9. září. Duchové hukvaldského hradu prý projevíli ochotu se návštěvníkům představit, co hodinu, od 19 do 23 hodin. Potkáte prý být ducha samotného sv. Ondřeje, objeví se duch z hradního hřbitova u třetí brány, duch starého mnicha, preclíkaře a jeho dcery i zbojníka Ondráše. Také by se měly ukázat víly Húkalky. I nějaké občerstvení v hradní baště bude. Pořadatelé nabádají: vemte sebou svítilnu, cesta oborou ke hradu je neosvětlená.

Redakce

Ze sportu

Rozlosování fotbalových soutěží – podzim 1999

STARŠÍ ŽÁCI — PODZIM

Kolo Dat. Hod. Den Utkání

4. 26. 8. 9.30 sobota Frýdlant n. O.—Hukvaldy
5. 3. 9. 10.00 neděle Hukvaldy—Kunčice p. O.
6. 10. 9. 10.00 neděle Hukvaldy—Smilovice
7. 16. 9. 14.00 sobota Písek—Hukvaldy
8. 24. 9. 10.00 neděle Hukvaldy—Brušperk
9. 1. 10. 9.30 neděle Hnojník—Hukvaldy
10. 8. 10. 10.00 neděle Hukvaldy—FC Kozlovice
11. 15. 10. 9.30 neděle Hrádek—Hukvaldy
1. 22. 10. 10.00 neděle Hukvaldy—Baška
2. 28. 10. 9.30 sobota Fryčovice—Hukvaldy
3. 5. 11. 10.00 neděle Hukvaldy—Bystřice n. O.

Co na hradě?

Na pátek 25. srpna 2000 bylo připraveno „Bubnování na hradě“. K tomu všechny zájemce pozvalo šest příznivců Šivovy čajové baviřny do hradní kulatiny. V podvečer byl koncert Dušana Michny na sitár (indický smyčcový nástroj). Následující sobotu si návštěvníci mohli posedět i poležet ve stanu na kobercích u stolečků, ochutnat čaje i ledovou kávu, k čajům in-

DOROST — PODZIM

Kolo	Dat.	Hod.	Den	Utkání
4.	27. 8.	14.15	neděle	Hukvaldy—Lískovec
5.	3. 9.	14.15	neděle	Nebory—Hukvaldy
6.	10. 9.	14.15	neděle	Hukvaldy—Mosty
7.	17. 9.	14.15	neděle	Janovice—Hukvaldy
8.	24. 9.	13.45	neděle	Hukvaldy—Oldřichovice
9.	1. 10.	13.15	neděle	Raškovice—Hukvaldy
10.	8. 10.	13.15	neděle	Hukvaldy—Vendryně
11.	15. 10.	12.45	neděle	Metulovice—Hukvaldy
1.	22. 10.	12.15	neděle	Hukvaldy—Fryčovice
2.	28. 10.	11.45	sobota	Václavovice—Hukvaldy
3.	5. 11.	11.15	neděle	Hukvaldy—Baška

MUŽI — POZDZIM

Kolo	Dat.	Hod.	Den	Utkání
2.	12. 8.	16.30	sobota	Štramberk—Hukvaldy
3.	20. 8.	16.30	neděle	Hukvaldy vers. Hutisko—Solanec
4.	26. 8.	16.30	sobota	Ostravice—Hukvaldy
5.	3. 9.	16.30	neděle	Hukvaldy vers. Valašské Meziříčí „B“
6.	10. 9.	16.30	neděle	Hukvaldy—Odry
7.	17. 9.	10.00	neděle	Brušperk—Hukvaldy
8.	24. 9.	16.00	neděle	Hukvaldy—Kateřinice
9.	1. 10.	15.30	neděle	Petrvald ^{n/m} —Hukvaldy
10.	8. 10.	15.30	neděle	Hukvaldy—Žilina
11.	15. 10.	10.00	neděle	Týsek—Hukvaldy
12.	22. 10.	14.30	neděle	Hukvaldy—Kozlovice
13.	28. 10.	14.00	sobota	Kunín—Hukvaldy
1.	5. 11.	14.00	neděle	Hukvaldy—Metulovice

Ze života spolků

Naše děti tábořily

Každý tábor „cestujeme“ po zajímavých místech, kde nás mohou potkat různé vzrušující příhody. Minulý rok to byl Divoký západ, kde jsme hledali zlato, soutěžili, ale také honili zločince, který nám za bílého dne z naší vesnice *Yellow Creek* unesl bankéřku. Naštěstí se nám ji

podářilo nalézt přivázanou u stromu na vzdálenější louce. Bohužel zločince jsme už nedohnali. O další únos se pokusil v noci, chválabože se mu nezdařil, a my — vedeni šerifem — jsme se hned vydali na trestnou výpravu, která skončila zdarem. Zločince jsme dopadli a v poutech dovedli do místní káznice.

Letos nás na počátku našeho putování vítali tři budhističtí mniši. Rádi jsme přijali jejich pozvání, a tak jsme se na 10 dní ocitli v tibetském klášteře Mužong.

Řeknete si třeba, co je to za divný název, ale pozornější už možná tuší, že je odvozen od slovesa mžou (já vím — mohu — opraví mě citliví češtináři), to vyjadřuje totiž základní filozofii tohoto klášteře. Všechno, až na musongy, můžete, ale nemusíte. Tyto čtyři musongy tvoří: pravá řeč, velké vlny, péče o fyzické tělo, všechno ostatní můžete.

Asi „nejpodivnější“ z tohoto výčtu zní — velké vlny. Co to asi je a proč je to povinné, ptáte se? Velká vlna je specifické jogínské cvičení, které (jak to popsat?) spočívá v tom, že sepjatýma rukama se dotknete svých tří čaker (stojíte) a s výdechem si lehnete na zem a vzpažíte, s nádechem se opět postavíte. To vše se opakuje 10krát, kdykoliv, kdy láma nebo sonsanimové klepnou pokličkami 3krát o sebe. Srdce by se někdy ustrnulo nad dětmi, které s povzdechy: „Ach jo“, „Už zase“ či „To bude trapas“ (byla-li u nás zrovna nějaká návštěva) šly jako na „pravu“ s „ohromnou radostí“ protáhnout „svá tělíčka“.

A co je pravá řeč? Začnu tím, že řeknu, co je levá. Hned první večer jsme si sepsali všechna sprostá slova, která kdo zná, zamýšleli jsme se, proč se asi používají a dohodli se, že nebudeme říkat tuto tak zvanou levou mluvu, jejíž seznam jsme si vyvěsili v kuchyni. Seznam byl dost dlouhý — obsahoval 31 výrazů. Ti jízlivější se už možná teď ptají, jak jsme trestali případné „uživatele“ levé mluvy. Za každé „užití“ byla sankce 5 minut čekání na další jídlo, kdy „čekatel“ nesměl být ani v kuchyni (mmh, y možná nevíte, jak vypadá naše kuchyně — nesnáším

popisy míst — budu tedy stručná: trubky, na nich plachta, pod nimi dlouhý stůl, dvě lavice — pochopili jste, že? Ne? Tak smůla!

Už se stalo téměř tradicí, že si vždy měníme jména, abychom tímto způsobem „zapadli“ do místa, kde jsme. A samozřejmě, že se pak těmito jmény oslovujeme. Vloni to nebyl problém si je zapamatovat, vždyť angličtina u nás už téměř zdomácněla, ale tibetština? Mozek opravdu nezažáhal.

Děti soutěžily ve třech družstvech — byli to Nodové, Bodhidarmové, Vietnam Team — jejichž názvy si samy vymyslely. Společně plnily různé úkoly — řešily šifry, hledaly zprávy, plnily vodou hrnek pomocí jedné lžičky, mlčely.

Večery jsme trávili u ohně, odkud jsme „telefonovali“ do našeho rádia a navzájem si posílali písničky. Před tímto „idyllickým“ zakončením dne se vždy suší nebo liší myli. Máme vojenskou sprchu, což je víc než báječný vynález. Rozdíl od

„klasické“ je v tom, že nejen je potřeba zatopit v kotli, ale také ochotného „pum-paře“.

Ještě vás nepřestalo bavit číst tento článek a chcete vědět, co se dělo dále? Pokud ne, tak nevádí, stejně už pomalu budu končit, a pokud ano, tak to si jistě vzpomenu ještě na nějakou tu příhodu. Začnu dramaticky. Po příjezdu se nás různí houbaři dotazovali, zda víme, že se ve vesnici asi před týdnem objevil medvěd a napadl krávu. Dost nás to vyděsilo. Ale naštěstí jsme se brzy dozvěděli, že medvěd už odešel jinam a nám nehrozí žádné nebezpečí, a tak i informace z nástěnky Městského úřadu v Rožnově jsme mohli s radostí zapomenout. Stejně rady, co dělat při setkání s medvědem, byly dosti málo v reálu použitelné. Posuďte sami: dělejte se větší než jste (to ještě jde, například zvednout ruce), nedívejte se medvědovi do očí — chápal by to jako výzvu k souboji (no nazdar!), pokud se medvěd přibližuje, sbalte se do klubíčka

a nehýbejte se. Pro zdatné šplhouny na stromy — nemá to smysl (jedině, že byste vylezli výše než 4 m), protože medvěd leze velmi dobře.

Každý den jsme bodovali pořádek ve stanech, tyto „kontroly“ byly neočekávané, v různé dobu, a tak nikdo netušil (někdy ani my ne), kdy bude. Bylo zde několik dětí, které měly „úplný“ pořádek vždy, ať jsme přišli kdykoliv. Když říkám „úplný“, myslím tím, že na spacáku nebylo vůbec NIC. Na druhou stranu, u jiných to často vypadalo opravdu jako „po výbuchu“. Stane se.

Podnikli jsme výlet na Vsácký Cáp a náš pobyt v klášteře Mužong se chýlil k závěru, s tím i konec soutěže mezi družstvy. Napětí bylo až do konce, protože bodové rozdíly mezi družstvy byly minimální a při troše štěstí mohlo vyhrát každé. Vyhráli to Nodové, a proto se jako první vydali hledat odkaz starého mnicha a jeho mantru. Ukončili jsme rovněž osobní bodování, kdy vítěz obdržel putovní dýku a ostatní si dle pořadí mohli vybrat odměnu — tenisové rakety, fixy, skládanky, model letadla...

Co říci závěrem? Nic. Jen snad — byl to prima tábor.

Nanshin (Jitka Brumovská)

Víte, že

Naši jubilanti

Na prázdninové měsíce připadlo jen několik životních jubilejí našich občanů.

V červenci to byly 70. narozeniny paní **Bohuslavy Široké** z Dolního Sklenova, 84. narozeniny paní **Boženy Sobotíkové** z Hukvald a paní **Ludmily Bujnochové** z Dolního Sklenova, 86 let se dožil pan **Jaroslav Jurečka** a 92 pan **Arnošt Fabriger**, oba z Hukvald.

V srpnu oslavila 85. narozeniny paní **Marie Pělučová** z Rychaltic, čp. 162.

Jubilantům přejeme jen to nejlepší, též pevné zdraví a ještě dlouhá léta.

Redakce

Vítejte mezi nás!

Od vydání předchozího Hukvaldského občasníku na obecním úřadě zaznamenali narození dvou dětí — chlapečků **Oldřeje Giňovského** v Dolním Sklenově a **Dalibora Rojíčka** na Horním Sklenově. Ať jste kluci jako „bucí“!

Redakce

Hukvaldské KALENDÁRIUM

3. července 1986 zemřel pan **Jan Matula** z Dolního Sklenova čp. 93. Byl vnukem starosty Jana Smolíka, synem jeho nejmladší dcery Františky, která zdědila grunt a provdala se za Matulu z rychaltické větve. Několik let psal sklenovskou kroniku, v době normalizace byl z této funkce odvolán.

4. července 1925 zemřel **P. Jan Hlačík**, farář v Rychalticích, v roce 1905 si nechal postavit domek čp. 57 v Dolním Sklenově. Ti starší si pamatují, že se tam říkalo na farce.

8. července 1949 se narodil pan ing. **Jaroslav Strakoš**, jeden z prvních členů tenisového oddílu při TJ Sokol Hukvaldy. Zemřel 1. února 1987. Na jeho památku se každoročně pořádá memoriál — tenisová soutěž.

10. července 1917 se narodil pan **Josef Rožnovský** z Rychaltic, předseda MNV po sloučení obcí Rychaltice a Sklenov až do roku 1976, zemřel v roce 1998.

17. července 1958 zemřel pan **Inocenc Pělucha**, dlouholetý rychaltický starosta, první kronikář Rychaltic.

20. července 1982 zemřel pan **Stanislav Bujnošek**, poslední předseda MNV v Rychalticích (do roku 1960, kdy došlo k integraci se Sklenovem).

21. července 1964 zemřel pan **Hynek Mlčoch**, ředitel hukvaldského panství v. v., po několik let kronikář, veřejně činný, např. v dozorčí radě záložny i v lidosprávě. Dlouhá léta shromažďoval údaje o historii Hukvald i panství, které pak jeho syn Vlastimil Mlčoch zpracoval.

22. července 1975 zemřel pan **František Sobek** z Dolního Sklenova — po dlouhá léta vykonával funkci kostelníka v chrámu sv. Mikuláše.

26. července 1969 zemřel pan **Bohumil Hrabovský** z Dolního Sklenova, varhanář (prováděl rekonstrukci varhan v kostele sv. Maxmiliána na Hukvaldech v roce 1948), opravář a ladič pián.

30. července zemřel pan **Václav Rek** z **Hukvald**, muzikant, „křídlovák“ z rodu Reků, dlouholetý člen dechových hudeb.

1. srpna 1907 zemřel pan **Maxmilián Jung**, syn Josefa Junga st., nájemce arcibiskupského pivovaru na Hukvaldech. Spolu s otcem vedl pivovar.

10. srpna 1998 zemřel pan **Arnošt Kubala** z Dolního Sklenova, zakladatel Dělnické tělovýchovné jednoty, hrál ochotnické divadlo, byl aktivní v různých spolcích.

12. srpna 1928 zemřel v ostravském sanatoriu **Mistr Leoš Janáček**, přestože si přál být pohřben na Hukvaldech, je pochován na brněnském hřbitově.

20. srpna 1892 zemřel na Hukvaldech olomoucký arcibiskup, kardinál **Bedřich z Fürstenbergu**. V publikaci Petra Maška *Modrá krev* jsem si přečetla, že Bedřich Egon byl významným členem rodu hrabat z Fürstenbergu. Olomouckým arcibiskupem se stal v roce 1853, v roce 1879 kardinálem. Byl velice prýsným správcem panství, podporoval rozvoj českého školství. Je známo, že byl zakladatelem arci-

biskupského hřebčince na Hukvaldech, za jeho působení začaly na hukvaldském hradeč nejnutnější opravy.

24. srpna 1996 zemřel pan **Antonín Drlík** z Hukvald. Několik let byl předsedou klubu důchodců, zajímal se o dění v obci, svými podněty často přispěl k řešení mnohých problémů.

26. srpna 1984 zemřel pan **František Hubeňák** z Dolního Sklenova. Jeho zásluhou (poskytl prostory ve svém domku) mohl vzniknout ve Sklenově konzum (Budoucnost), který tam existoval ještě dlouho po 2. světové válce, to už pak jako jedna z prodejen frýdecko-místeckého spotřebního družstva Jednota.

Karla Klečková

Naše rady

Evropská unie a my

JAK ŘEŠÍ NEZAMĚSTNANOST V ZEMÍCH EU

V návaznosti na příspěvek v předchozím čísle přinášíme informace o nástrojích a výsledcích aktivní hospodářské politiky zemí, které jsou ve snižování nezaměstnanosti úspěšné. Velmi lukrativním příkladem je Irsko. Tato dříve nejchudší evropská země s 3,5 mil. obyvatel, ale početnými komunitami v USA, Británii a Austrálii, vzniklými po vystěhování Irů za živobytím, se dnes rozvíjí rychlejším tempem než jakákoliv země západní Evropy. Když v roce 1973 Irsko vstoupilo do Evropského společenství, bylo velice chudou agrární zemí. Ještě před deseti lety bylo chudší než Španělsko a na osobu dosahovalo jen 63 % ekonomické úrovně Británie. V období let 1993—1998 se však reálný hrubý národní produkt zvyšoval v průměru ročně o 7,5 %, v roce 1998 dokonce o 9 % a v průměru na osobu již nejen předstihl Británii, ale blíží se průměru

EU. Ekonomický růst je tažen zejména soukromou spotřebou a doprovázen prudkým nárůstem zaměstnanosti. V roce 1992 byla nezaměstnanost v Irsku na úrovni 15,1 %, v roce 1997 klesla na 10,3 % a nyní je 6,6 %. Jestliže ještě na přelomu osmdesátých a devadesátých let vyhledávala státní agentura pro odborné školení a zaměstnání pracovní příležitosti pro irskou mládež v Británii a západní Evropě, dnes náboráři lákají pracovníky do Irska. Po generacích emigrantů se nově prosperující Irsko stalo čistým dovozcem lidí. Oficiální místa odhadují, že do země vstupuje každý týden kolem tisíce lidí, aby tam žili nebo pracovali. Například do turistického sektoru, u něhož se předpokládá nedostatek personálu do roku 2005, probíhá permanentní nábor pracovníků v zahraničí. Jaké tedy byly impulsy, které tento vývoj způsobily? Na prvním místě je nutno uvést skutečně masivní dotační pomoc Evropské unie. Irsko bylo největším příjemcem fondů v letech 1994—1995 (výši příspěvků uvádíme v euro): vytvoření dopravní infrastruktury 888 mil., optimalizace rozvoje cestovního ruchu 456 mil., zlepšení dodávek vody a třídění odpadu 78 mil., zlepšení infrastruktury v energetice a komunikacích 108 mil., podpora lokálního obchodu a rozvoje městských a venkovských oblastí 257 mil., rozvoj konkurenceschopnosti průmyslu 1028 mil., podpora transhraniční spolupráce Irsko—Severní Irsko 156 mil., podpora malých a středních podniků 28,79 mil., podpora mírového procesu 299,993 mil., podpůrný program pro technickou pomoc a spolupráci 9,474 mil., podpora a zvýšení životního standardu lidí ze zbylých regionů 153817 mil. Dalším aspektem byl příliv zahraničních investic, které v Irsku díky nízkým daním (daň ze zisku firem je v Irsku 10 % oproti 35—56 % v jiných zemích EU) a odpi-

sovým sazbám (u speciálních odvětví je možno 100 % investice odepsat v prvním roce), vykazují nejrychlejší návratnost. Neméně významná byla i nabídka levně kvalifikované pracovní síly. Přestože stát svou spotřebu drží poměrně nízkou, investuje především do vzdělání, do pobídek dovozu nových technologií (informační technologie, farmacie) a do posilování pozic regionů.

Nizozemí bylo v poněkud odlišné situaci. Jako země s vysoce rozvinutým průmyslem muselo přistoupit k jeho restrukturalizaci ve prospěch služeb, finančnictví a především daňovými a subvenčními pobídkami podpořit příliv zahraničních investic a rozvoj nových technologií. Nizozemí se tak s dnešní mírou nezaměstnanosti (ve 3. čtvrtletí 1999 3,1 % práce schopného obyvatelstva, což je nejméně od roku 1980) stává spolu s Norskem a Dánskem vzorem jejího snižování.

V postupu obou zemí můžeme vysledovat společné prvky, kterými nastartovaly úspěšný hospodářský vývoj a tím i snížení nezaměstnanosti. Je to především podpora přílivu moderních technologií, pobídky pro investory, podpora vzdělanosti a profesní přípravy obyvatel a nízké daňové zatížení firem.

Ing. Josef Jalůvka, poslanec PS PČR

Nepřehlédněte

Vážení čtenáři.

Uzávěrka příštího čísla Hukvaldského občasníku bude 24. října 2000. Do té doby nám, prosím, zasílejte své příspěvky i dotazy. Můžete je předat kterékoliv člence redakční rady.

Redakční rada

D&P TRADING S. R. O.

nabízí drogistické
přípravky českého
výrobce:

- AVIVÁŽE
- TEKUTÁ MÝDLA
- ŠAMPÓNY
- OSVĚŽOVAČE VZDUCHU
- MYCÍ PROSTŘEDKY NA NÁDOBÍ, OKNA,
PODLAHY
- ČISTÍCÍ PROSTŘEDKY NA MOTORY
- KANYSTRY — 5L, 10 L A 30 L
A VENTILY JSOU VRATNÉ!!!!

KONTAKTNÍ OSOBA:

SVĚTLANA HRČKOVÁ, DOLNÍ SKLENOV 134

739 46 HUKVALDY — TEL. 69 98 94

OTEVÍRACÍ DOBA: PO—NE 17—20 HOD.

**ATRAKTIVNÍ NOVINKY
STUDIA SIMONA PRO VÁS**
Iste srdečně zváni

PROVOZOVNA BRUŠPERK, UL. K SVATÉ VODĚ 504

OŠETŘENÍ PRSOU

ZPEVŇUJÍCÍ MASÁŽ V OKOLÍ PRSNÍCH SVALŮ S DEKOLTEM
ZÁROVEŇ, AMPULKA, VYPÍNAČÍ – VÝŽIVNÁ MASKA
CENA PROCEDURY 180 KČ

LYMFATICKÝ ZÁBAL NOHOU

ÚČINNĚ PŮSOBÍ PROTI ARTRÓZE, OTOKŮM, BOLESTEM,
ÚNAVĚ, CELULITIDĚ DOLNÍCH KONČETIN, SPECIÁLNÍ SMĚS
OVLIVŇUJE ČINNOST LYMFY – CENA 130 KČ

PROTICELULITICKÝ ZÁBAL PROBLEMATICKÝCH PARTIÍ

PÉČE O POMERANČOVOU KŮŽI, PÉČE O PARTIE
S NADBYTEČNÝM MNOŽSTVÍM TUKU – BŘICHO, ZADEK,
STEHNA – CENA ZA 1 PARTII 150 KČ

PERMANENTNÍ MAKE-UP

TRVALÉ NALÍČENÍ 2–5 LET – OČNÍ LINKY, RTY, OBOČÍ
PLATBA OD 200 KČ MĚSÍČNĚ NA SPLÁTKY

NASTŘELOVÁNÍ NÁUŠNIC

**DÁMSKÉ I PÁNSKÉ KOMPLETNÍ OŠETŘENÍ PLETI
VIZÁŽISTIKA – PORADENSTVÍ V OBLASTI LÍČENÍ**

CVIČENÍ PRO ŽENY – AEROBIK

PONDĚLKY 20.00–21.00 HODIN

ČTVRTKY 18.30–19.30 HODIN

NOVÁ TĚLOCVIČNA ZŠ BRUŠPERK, VSTUP 20 KČ

KADEŘNICTVÍ, PEDIKURA, MASÁŽE, MANIKURA

OBJEDNÁVKY: TEL.: 0602 50 40 43